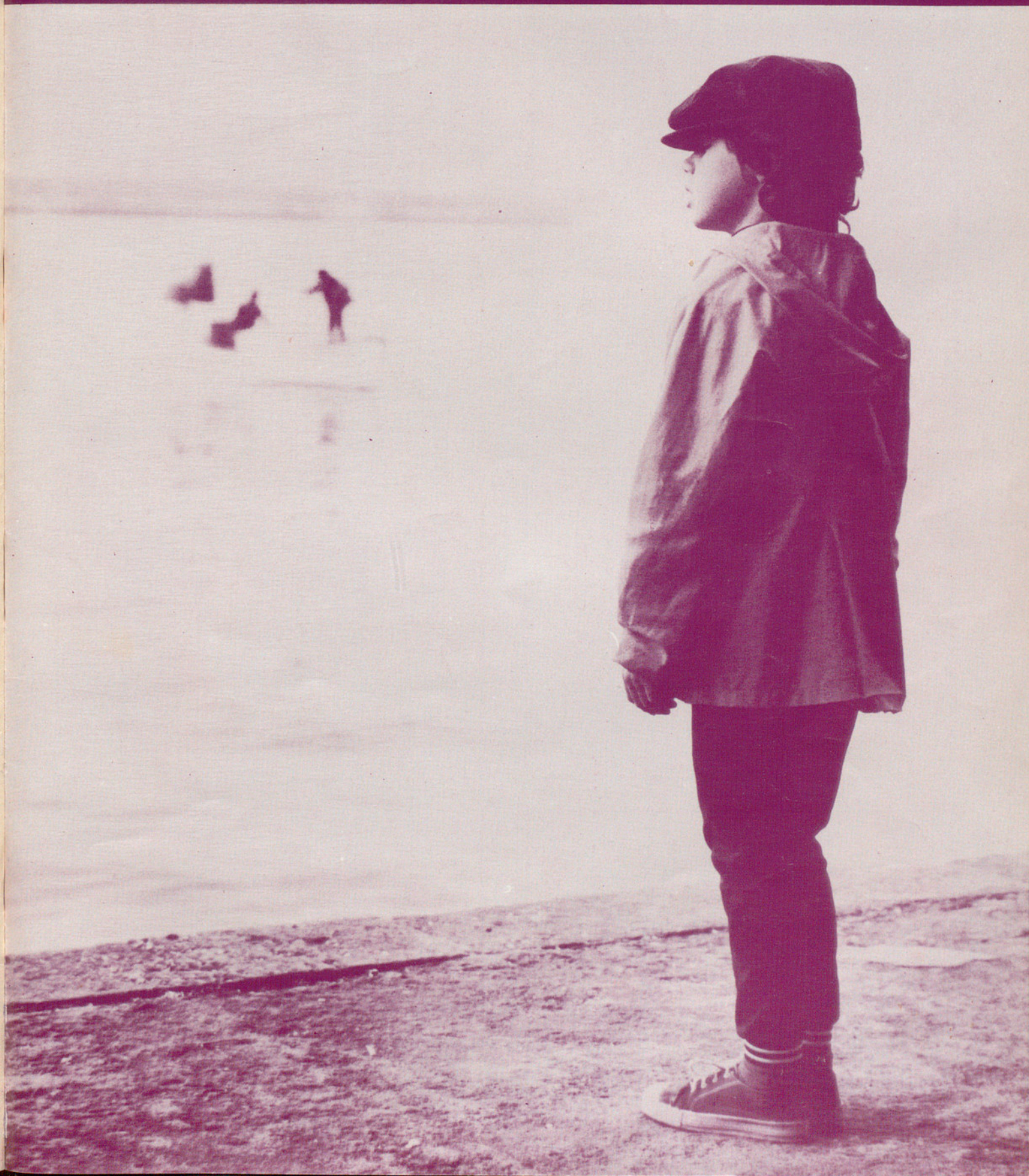

**ES
CORCÓ**

Publicació Ganxona

Any 1 - n.º 10 - Novembre 1981 - Sant Feliu de Guíxols

Zonnes

MARBRES

Dr. Rovira, 24 - Telèfon 32 06 49

SANT FELIU DE GUÍXOLS

La Gran Moda

C/. Maragall, 2
SANT FELIU DE GUÍXOLS

FUNERARIA GANDOL

Regentada per Victòria Casellas

Telèfon: **32 00 28**
(Dia i nit)

CARRER MAJOR, 5

Materials per a la Construcció

A. Descayre, SA

Ctra. Girona, 76-88 - Tel. 32 09 45

SANT FELIU DE GUÍXOLS

PAVIMENTS I REVESTIMENTS NACIONALS I D'IMPORTACIÓ

Distribuïdors de:

PORTLANCA

Amianto Cemento, Rocalla, S.A.

Forjados Roura Anglada, S. A. - Vich

Cementos Molins, S.A.-Molins de Rey

ELDORADO

GRILL - BAR

MENUS DIARIS

I

SERVEI a la CARTA

Rambla Vidal, 11 - Telèfon 32 10 29

Sant Feliu de Guíxols

les cartes sobre la taula

Col·lectiu de Redacció ES CORCÓ:

Alguns representants dels empresaris de la nostra ciutat comencen a veure clarament la necessitat de dialogar amb els treballadors, per tal d'arribar a acords que garanteixin, durant un període de temps, l'entesa de les parts en les relacions de treball.

Altres n'hi ha, que fan ús de la demagògia per tal de convèncer els empresaris que els grans culpables d'haver portat el País a la situació actual són els sindicats.

Així assistim a les truculentes afirmacions del Sr. Vilosa que, de fet més que deteriorar les Centrals Sindicals, el que fan és posar en evidència el propi empresariat de la nostra ciutat.

Aquest és un joc en el qual la U.G.T. no vol entrar, ja que hem donat sobrada prova de responsabilitat, realisme, serietat, honestat i solidaritat. Enfront de la preocupant situació del país, aquestes manifestacions solament desestabilitzen, provoquen i arriben a extrems que semblen pressagiar el desig d'una confrontació.

L'ACORD MARC INTERCONFEDERAL, l'ACORD NACIONAL D'OCUPACIÓ estan aquí, i U.G.T. és conseqüent amb els seus compromisos, però no estem inermes i malgrat que no ens deixarem portar per la provocació, no per això deixarem de demostrar que, quan convé, els treballadors saben donar alternatives i respostes adequades.

El més lamentable d'aquestes actituds seria que es porti a terme en la propera negociació col·lectiva, introduint un obstacle aliè als acords a que han d'arribar treballadors i empresaris. La situació del país actualment no podria permetre's aquest luxe.

La forma i el contingut d'aquestes manifestacions, han estat molt més a prop d'un miting pre-electorat, que d'una anàlisi rigorosa de l'actual crisi que sofreix la nostra societat aquests darrers anys. I volem puntualitzar les nostres conclusions per tal que siguin clares i degudament enteses.

1) Els empresaris són convocats a una taula rodona a tractar el tema de l'atur, en especial a la nostra ciutat. En lloc de presentar propostes o, almenys idees que permetin trobar solucions entre tots els sectors interessats, es dediquen a imputar els mals del país als treballadors i als seus representants, els sindicats. Això queda clar en les poques i poc creatives intervencions en arribar a aquest punt.

2) La U.G.T. ho va dir i ho repeteix. No tots els propietaris d'empresa poden dir-se «empresaris»; ni tots els empresaris accepten i es comprometen amb un procés de consolidació democràtic a Espanya. El terrorisme verbal i la demagògica conservadora, reaccionària i obscurantista que alguns d'ells utilitzen així ho demostra. Així mateix, reiterem que no tots els empresaris tenen aquesta actitud, ben al contrari reconeixen un esquema de país democràtic i busquen la interrelació dels seus components socials.

3) La crisi i l'atur existeixen; el frau a amb-

dós costats també. El sol reconeixement o les queixes no el solucionaran. U.G.T. va aportar algunes idees i les manté i està disposada a confrontar-les per a intentar millorar-les amb qui així ho vulgui i de la manera que es prefeixi.

4) La U.G.T. ho va dir i ho sosté. Per concepció cívica com a mesura de lluita contra l'atur presentarà un Pla d'Inversions per a la nostra localitat que contempla les necessitats de la població, el seu finançament i l'obligatorietat que el portin a terme, almenys en bona part, treballadors en atur.

5) Els representants de la U.G.T., com els de les altres Centrals Sindicals a la taula rodona d'ES CORCÓ, han estat qualificats de «buròcrates del Sindicalisme». El nostre Sindicat aclareix que cap dels seus militants ni dels seus representants rep cap tipus de remuneració per la seva funció.

I que, si ser «buròcrata del Sindicalisme» significa entregar-li al Sindicat cada hora lliure del nostre temps per a intentar construir una societat progressista, justa, demòcrata i socialista amb un futur lliure i igualitari per als nostres fills, estem orgullosos d'ésser-ho, i ho seguirem essent aquí i arreu on existeixi la injustícia i la iniquitat, mentre les nostres forces ens ho permetin.

Col·lectiu de Redacció d'«ES CORCÓ».

Tots sabem l'important i preocupant que és la crisi que estem travessant al nostre país i ciutat.

Però per alguns empresaris això no els sembla importar gaire, pel que es pot deduir de les últimes declaracions a «ES CORCÓ» en la taula rodona que ha fet aquesta revista amb la part empresarial de Sant Feliu de Guixols.

Manifestar extensament que són els Sindicats els grans culpables d'haver portat al País a la situació actual, no és una denúncia pública, és una manca de coneixements de la realitat i no sembla importar desestabilitzar el país.

¿Com es poden fer aquestes declaracions quan hem llegit a la premsa diària com la gran patronal, CEOE, amenaçava amb retirar-se d'una comissió tripartita que d'alguna manera simbolitza el necessari enteniment i diàleg de classes i estaments per a resoldre el greu problema de l'atur?

Des del punt de vista ciutadà, resulta preocupant aquest tipus d'actuacions, que només serveixen per a radicalitzar el món laboral, i no és precisament aquest el paper que la patronal ha de desenvolupar en aquests moments, ja que la tasca prioritària i normal d'una patronal és la d'invertir, crear llocs de treball, millorar la situació de les empreses i, en definitiva, fer una aportació seriosa i responsable que ajudi a superar la crisi econòmica que patim.

I d'aportacions i solucions per lluitar contra l'atur els representants dels empresaris guixolencs no n'han aportat cap, i això és preocupant per a la nostra ciutat.

FRANCESC BAÑERAS

ES CORCÓ

Col·lectiu de Redacció.

Srs.:

Amb motiu dels actes de l'Homenatge al President Irla —per cert, enhorabona pel vostre número i pel dossier!— he pogut comprovar com ha restat en l'oblit el nom del qui va ser-ne l'ànima en els seus inicis. M'estic referint al senyor Jordi Bolaño que, com a president de l'Associació de Veïns de Vilartagues i Tueda de Dalt va convocar la primera reunió que va fer-se al Montclar de la qual va sortir-ne el grup de treball que va endegar la tasca que ha conclòs aquest dies.

Em mou, en demanar-vos la publicació d'aquesta nota, la sola intenció de puntualitzar una qüestió que no té cap importància, però que no he vist reflexada en cap de les informacions que s'han donat ni a les declaracions que membres de la comissió organitzadora van fer a punt Diari.

Us saluda atentament,

A. L. A.

Sr. Director:

El motiu de la present, és per a fer una petita enumeració de les coses que estem farts de veure i ningú no hi posa remei.

ESTEM FARTS:

— D'haver anat a la platja, regint-nos pel rellotge del passeig, i al cap d'una hora haver tornat a casa a la mateixa hora.

— Que el jovent que vulgui esbargir-se hagi d'anar a la Platja d'Aro.

— Que es facin servir les voravies de la Ctra. de Palamós com a contenidors de sorra.

— De («la bona música i qualitat de so R.S.F.»). Que se sent 100 vegades diàries.

— De veure la pobra volta de l'Ametller urbanitzada.

— De les cartes horteres que la gent escriu a l'Àncora.

— Que del «Cinema Catalunya» encara se'n segueixi dient «Cinema Victòria».

— Que s'hagi de pagar obligatòriament per anar a pixar als serveis públics.

— Que tirin la merda dels pescadors a palades a les aigües del condemnat moll.

ELS FOLLS DEL BARRI

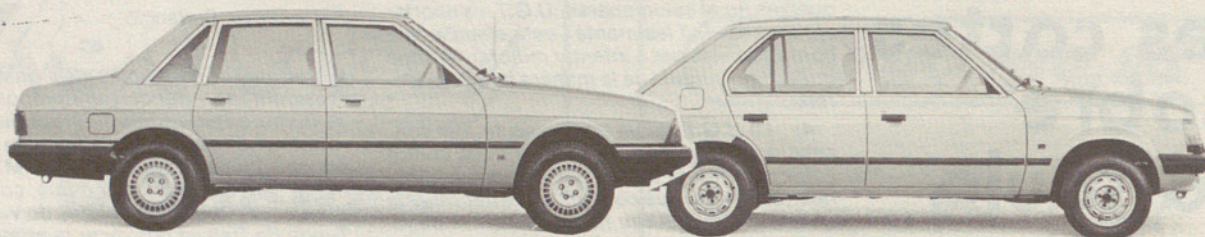
Nota de la redacció:

Aquesta carta es va rebre fa bastant de temps i no ha estat publicada abans, fins a no haver-ne pogut confirmar la personalitat dels autors. Esperem sabran comprendre el retard.

NOTA ACLARIDORA:

En el número anterior i referent a l'article «La crisi i l'atur a Sant Feliu» a on parlen els empresaris, hi ha unes declaracions del senyor Vergés que cal no interpretar-les erròniament. Quan diu que alguns patrons autònoms es lloguen a una empresa determinada i són pagats a setmanades hi posa l'exemple «en Congost». Cal fer constar que va ésser solament un simple exemple i mai una referència en segona intenció.

AUTOMATICS TALBOT EL MILLOR CANVI

Talbot llança dos nous models Automàtics.

El Talbot Horizon GL Automàtic, l'únic de la seva categoria, i el Talbot Solara SX Automàtic, la línia mestra també en comoditat.

Perquè vostè pugui conduir més tranquil, amb més seguretat, sense preocupacions. Així, amb el Talbot 150 i el Talbot 180, són ja quatre el models Talbot Automàtics. Tota una gamma on poder elegir.

Visiti'ns i elegeixi el seu Talbot Automàtic. Tenim per a vostè el millor canvi.

L'ESPERIT AUTOMOBILISTA

TALBOT

PUIG LAPORTA, S.A.

GARATGE CENTRAL
CONCESSIONARI
SANT FELIU DE GUIXOLS

GRAFIQUES

BIGAS

TIPOGRAFIA - OFFSET

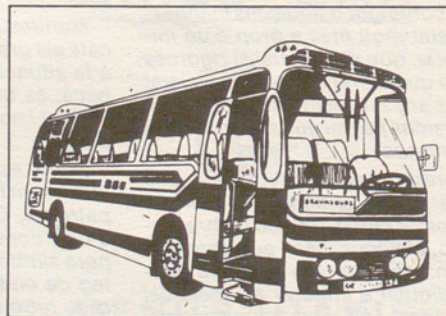

Sant Adolf, 16 - Telèfon 32 09 24
SANT FELIU DE GUIXOLS

viatges
bravatuir

G.A.T. 310

Lloguer d'autocars de 25 a 60 places
Excursions, Clubs, Col·legis

Rambla Vidal, 16 - Telèfon 32 18 05
SANT FELIU DE GUIXOLS

Publicació Ganxona

Any 1 - n.º 10 - Novembre 1981 - Sant Feliu de Guíxols

PREU: 100 Pts.

PUBLICACIÓ GANXONA

Edita: Associació Amics de
Sant Feliu «ES CORCÓ»
Redacció: Sant Ramon, 65

COL·LECTIU DE REDACCIÓ:

Antoni Agustí
Josep Cullell
Joan Cullell
Eugènia Cros
Antoni Dalmau
Joan Ferrer
Narcís Franquesa
Miquel Massallé
Emili Massallé
Josep Muñoz
Carles Piquerias
Núria Pujol
Martí Rondós
Tomàs Rosés

Imprimeix: Gràfiques Bigas
Dipòsit Legal: GE-580-1980

*Els articles signats reflexen única-
ment l'opinió dels seus autors i no
són necessàriament assumits pel
col·lectiu de redacció.*

sumari

LES CARTES SOBRE LA TAULA	Pàgina 3
EDITORIAL	Pàgina 7
NO VE D'UN PAM	
L'Urbanisme és conflictiu	Pàgines 8 i 9
TRIBUNA	
La campanya Anti-OTAN	Pàgines 10 i 11
CONVERSE	
Entre Dyonissos i Apol·lo o el misteri transparent Pitu Albertí, un pintor guixolenc	Pàgines 12 i 13
GENT	
Un boletaire de fa molts anys	Pàgines 14 i 15
D'ABANS	
Als cinquanta anys de la proclamació de la segona República a St. Feliu de Guíxols (II)	Pàgines 16 i 17
PÀGINA VERDA	
Els aiguamolls de l'Empordà natura o capital	Pàgines 18 i 19
Ordenació territorial	Pàgina 19
EL PRESIDENT IRLA	
ÉS JA ENTRE NOSALTRES	Pàgina 21
TREMPERA	Pàgines 22 i 23
CORCOGRAMA	Pàgina 24
ESPORT	
L'anada a Andorra amb Mobilette	Pàgina 25
Muntanyisme: Balaitous-1981	Pàgina 25
ITINERARIS DE NATURA	
A Pedralta per la Casa Nova	Pàgina 26

La portada és de
JOAN FERRÉ

ANTIGUITATS

SALA D'ART

de
Rosella

Carrer Maragall, 24
Telèfon 32 29 82
ST. FELIU DE GUÍXOLS

Stylo, s.l.

Pintura - Decoració

Cervantes, 26 - Tel. 32 16 41
Sant Feliu de Guíxols

VIATGES
S'AGARÓ S.A.

A. V. G. Títol n.º 467

Organització d'excursions i viatges en general
Viatges a l'abast de tots

CARRER MAJOR, 29 TELÈFON 32 08 36
SANT FELIU DE GUÍXOLS

CLIMATICS

Reparació d'electrodomèstics

Instal·lacions de: Gas domèstic / Industrial
Gas-Oil estufes / Calefacció

St. Domènec, 169 Avda. Catalunya, 46
Telèfon 32 01 76
SANT FELIU DE GUIXOLS (Girona)

JOYEN

TALLER

JOIERIA

—::—
REPARACIÓ DE JOIES, COL·LOCACIÓ DE
BRILLANTS, PERLES O PEDRES PRECILOSES,
NOUS DISSENYNS, ETC...

—::—
EN EL CARRER ZORRILLA N.º 20
DE SANT FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 32 22 91

Obert tot l'any

Telèfon (972) 83 72 93
SANTA CRISTINA D'ARO (COSTA BRAVA)

LORD
JOHN

BOUTIQUE SELECCION

Galeries del Mar, 8 - Passeig dels Guíxols
SANT FELIU DE GUIXOLS (Costa Brava)

RESTAURANT
BARBACOA - GRILL

L'INFERN

Cuina Marinera

Sant Ramon, 41 - Telèfon 32 03 01
SANT FELIU DE GUIXOLS

editorial

FRAU: Acció d'enganyar algú per procurar-se un avantatge en detriment d'ell.

ADULTERAR: Acció de desnaturalitzar (una substància, aliment, medicament, etc.) mesclant-hi una substància estranya.

DESNATURALIZAR: Alterar profundament alguna cosa fent-li perdre les propietats característiques essencials.

El frau, l'adulteració, la desnaturalització són avui, per obra i gràcia d'una política que ve de lluny —que no pas d'ara fa quatre dies—, moneda de canvi corrent en la nostra vida col·lectiva. El sagnant i dramàtic exemple dels «morts per oli de colza desnaturalitzat» és il·lustratiu de l'estat d'una qüestió que pot portar-nos gravíssimes conseqüències.

El frau alimentari i d'articles de primera necessitat està a l'ordre del dia i es realitza amb tota impunitat en la majoria dels casos. Cal, però, ser conscients que tota corrupció no seria possible si no hi hagués una estructura putrefacta que li donés suport. Cal pensar, doncs, que el frau arriba fins i tot a les mateixes arrels de l'estructura política i social en què ens movem. És com el que passa a algunes fonts o deus d'aigua que ja neixen corruptes, car la contaminació produïda per l'home ja ha arribat al subsòl, a les mateixes arrels de la terra.

FRAU és —com diu el Dret Romà— el fet d'obrar cobrint les aparences de la llei, però eludint-ne la voluntat. Per això, no podem menys que sentir-nos defraudats quan trobem instal·lats a tots els nivells de l'administració pública i del poder, els mateixos noms, les mateixes persones, les mateixes idees que ens manaven durant el franquisme i que ara perpetuen —amb un altre nom; no caldria sinó!— la burocràcia centralista i al servei del poderós.

FRAU cometem, per exemple, aquells polítics que, dient-se nacionalistes, permeten i àdhuc col·laboren a la destrucció del territori. Exemples d'aquest tipus de frau n'hi ha a bastament. El més greu però, pel que té d'irreversible, és el SI donat pels diputats del Parlament de Catalunya al funcionament del complex nuclear d'Ascó, que deixa el futur de Catalunya a l'atzar d'un possible accident i impossibilita definitivament l'autogovern. I l'Eix Pirinenc, que des del govern de la Generalitat hom vol presentar com a necessari i al servei d'unes comarques —certament marginades—, quan una petita reflexió crítica ens demostra que l'Eix es construirà per a servir els interessos dels mateixos que les han marginat i despoblat.

FRAU és també —i de quina manera!— l'organització deshumanitzada de la societat, al servei de la màquina i del capital, en què res no compten els valors de la persona i de l'esperit. Això fa que el frau estigui present, fins i tot, en moments clau de la nostra vida, submergint l'home actual en una situació d'angoixa i desesperança.

Què podem fer davant aquesta trista situació?

El frau s'acabarà solament si els defraudats, els enganyats, prenem consciència de la gravetat de la situació i exigim claredat, honestedat, respecte pels drets de l'home i de la natura.

Aquesta exigència haurà de ser ferma, constant i a tots nivells:
Començant per nosaltres mateixos!

Es corcos

no ve d'un pam

L'URBANISME ÉS CONFLICTIU

Taula rodona amb dos arquitectes, un dissenyador i un estudiant.

Davant la serena desesperació que significa que un Ajuntament com el de Sant Feliu tingui a les seves mans durant més de vuit mesos els treballs elaborats per l'equip redactor del Pla General, ES CORCÓ ha volgut demanar l'opinió que tenen, abans de sortir a la llum pública, a dos arquitectes, un estudiant d'últim curs d'Arquitectura i un dissenyador. Aquesta vegada hem sentat a la taula al Sr. Lobo —Arquitecte, amb despatx a Sant Feliu—; Sr. Fontanillas —Arquitecte, amb segona residència a Sant Feliu—; al Sr. Ferrer (dissenyador) i al Sr. Castaño (estudiant d'últim curs d'Arquitectura, autor de distints treballs d'Arquitectura i d'Urbanisme sobre Sant Feliu).

Com podreu comprovar, el diàleg que vàrem mantenir és anterior a la «feliç notícia» que ens donà l'Ajuntament el propassat 30 d'octubre tot aprovant l'exposició al públic de l'esmentat Pla General.

—Quina visió teniu del Pla general?

Sr. Lobo. —Començaré jo si us sembla? ... Nosaltres tenim unes determinades idees, una visió global la tindrà més l'equip que ha redactat el Pla General. Crec però que la nostra aportació podria ésser interessant.

Des del meu punt de vista les opcions polític-econòmiques són les que porten a la patacada, la gent el que entén es el que podrà fer aquí, el que no hi podrà fer, si el terreny es revaloritzarà etc. El que sí pot ésser una opció vàlida és que l'article 125 digui una mica més que les decisions bàsiques com són la superfície de sòl urbanitzable, el volum edificable, etc; en últim extrem, els diners que val el terreny, no ens hem pas d'enganyar, aquesta opció és la que s'amaga fins al final. Ineludiblement a la gent quan els hi toques la butxaca és quan reaccionen.

—Creus que hi hauran bufetades?

Sr. Lobo. —Les bufetades inevitablement sortiran perquè es toquen interessos de gent que són contraposats, si vingués l'Esperit Sant amb tota la saviesa hi hauria gent que li trepitjarien l'ull de poll, com és natural protestarien. Jo crec que l'equip que ha fet el Pla General ha d'explicar les decisions que ha pres...

Sr. Castaño. —Yo estoy de acuerdo que el plan que se ha montado en Playa de Aro es demasiado técnico. Hay que enseñar a la gente en plan más pedestre. Ahora lo que me parece poco posible es que se diga lo que se va a hacer sin saber las opciones que va a pedir la gente. Tampoco creo que se pueda hacer una exposición simplista, después se criticaría por ingenua.

Sr. Lobo. —La gent no pot demanar res si no ho entén.

Sr. Ferrer. —A la meua manera de veure el Pla General és una opció política.

Sr. Lobo. —Plantejant-ho més brutal-

ment, tan vàlida és una impugnació per falta de documents com pel contrari.

Sr. Fontanillas. —Perdó. Són alegacions, no impugnacions

Sr. Lobo. —De totes maneres, són alegacions que poden invalidar un procés, després el temps que s'ha guanyat es perd. I en últim extrem la gent que té força sap els mecanismes necessaris per a entorpir un procés. Pensem que un Pla General es un procés atacable per molts punt, tot i que a últim nivell sempre hi ha un factor compromís entre les diferents opcions.

Quin temps es necessita?

Sr. Lobo. —Doncs que les opcions estiguin sobre la taula. Realment el procés és lluita de forces en el sentit positiu, en un moment social determinat. Aquesta lluita quan abans es faci millor.

Sr. Fontanillas. —És evident.

Sr. Castaño. —Yo creo que hay datos. El hecho de que en Sant Feliu no haya salido el Plan, es un problema de ponerse de acuerdo las distintas fuerzas políticas porque los datos que hay son suficientemente comprometidos como para oponerse a él. Y pongo como dato los documentos que publicó ES CORCÓ, que son parte de los que deben de ir a Exposición pública. El plan no se ha puesto a exposición no porque no sea pedagógico o no haya información. Hay información y supongo que las decisiones que se quieren tomar no convienen a algún grupo político.

Sr. Lobo. —Jo crec que són decisions difícils. Pensem que la majoria de polítics no entenen d'Urbanisme. A mi em sembla que es tracta de mullar-se, de prendre decisions.

Els documents?

Sr. Lobo. —Els documents estan perfectament especificats al Reglament de plantejament. Han d'ésser els mínims que permeti la llei per a facilitar la gestió, quan més complet i detallat millor. El pla ha de tenir definides aquestes grans opcions, les taques, la superfície de sòl urbanitzable i que surtin de seguida a la «bufetada pública».

Sr. Fontanillas. —Penso que les bufetades públiques de les qual estàs parlant, a mesura que passa el temps tenen menys possibilitats d'ésser-ho i al final seran «Susurros Públics».

Sr. Lobo. —En aquest tema el factor temps és molt important. El plantejament de tres municipis, tots tres amb idees diferents, comporta dificultats en l'aprovació, almenys a nivell de gestió sembla difícil poder lligar els tres municipis. Com a operativitat potser hagués estat més fàcil fer un estudi conjunt agafant la idea del Pla Director famós i a nivell de pla General tractar-ho separatament, la gestió seria més fàcil.

Sr. Fontanillas. —Això no és possible fer-ho ni tan sols des del punt de vista jurídic. El Pla Director no existeix... Agafem la llei del sòl i anem a veure com

no ve d'un pam

es casa això, el Pla supramunicipal hauria d'ésser Pla Director, llavors el Pla general de cada municipi s'hauria de resoldre mitjançant la tira de plans parcials. Això és molt maco, però no es tenen els instruments per a fer-ho.

Sr. Lobo. —És un plantejament tècnic, el país no està en un nivell de preparació com per a pair el que vol dir la llei del Sòl. Si es busca l'operativitat, potser és una mica més hàbil de cara a la gestió el que he dit.

Vosaltres creieu que a l'exposició al públic fins l'article 125 hi ha d'anar la suspensió preventiva de llicències d'obres?

Sr. Lobo. —No es veu clar que a l'article 125 hi vagi una suspensió provisional de llicències d'obres. Ara bé, això es pot fer en qualsevol moment que es consideri oportú.

Des del meu punt de vista és una imprudència, perquè a l'any no es resoldrà, amb la suspensió de llicències ensenyen les orelles del gat: «Aquí és on vull retallar». Si passa la suspensió de llicències, obres la veda i la gent comença a demanar permisos d'obra.

S'ha dit des de distints sectors empresarials i polítics que el Pla General triga a sortir a l'exposició al públic perquè hi ha previstes tres suspensions preventives de llicències d'obres...

Sr. Lobo. —A mi em falta informació per dir si són convenients o no.

Creieu que és urgent o no és urgent portar el Pla a l'exposició pública?

Sr. Lobo. —Jo crec que és obligatori, la llei diu que s'ha de fer.

Sr. Fontanillas. —L'utilitzis o no el Pla General l'has de tenir. El Pla General és com una assegurança. Naturalment que quan fas una assegurança no és per estimar el cotxe per un barranc, l'objecte jo diria que és cobrir-se del risc. Hem de tenir en compte que a la ciutat de Sant

Feliu hi ha ara mateix un nivell de conflictivitat al «ralenti»: la xarxa urbana, la depuradora, les voreres, els aparcaments. Tot va a parar al centre fins el punt que s'ha hagut d'habilitar part de les Rambles per aparcaments. Això no pot ésser. Això s'ha d'ordenar.

Sr. Castaño. —Yo creo que es el momento de plantearse qué hacer.

Por ejemplo: ¿Proteger la segunda residencia?, etc. Con el Plan General se ayuda a garantizar la inversión y a definir la inversión pública.

Sr. Ferrer. —Sant Feliu, dels tres municipis és el que té més necessitats de relançament, està en franca regressió, un pla d'urbanisme ha de revitalitzar. No és el mateix problema que a Santa Cristina, per exemple on el problema fonamental està en la segona residència.

Vosaltres creieu que el poble de Sant Feliu està interessat i coneix del déficit de zones verdes i d'equipaments?

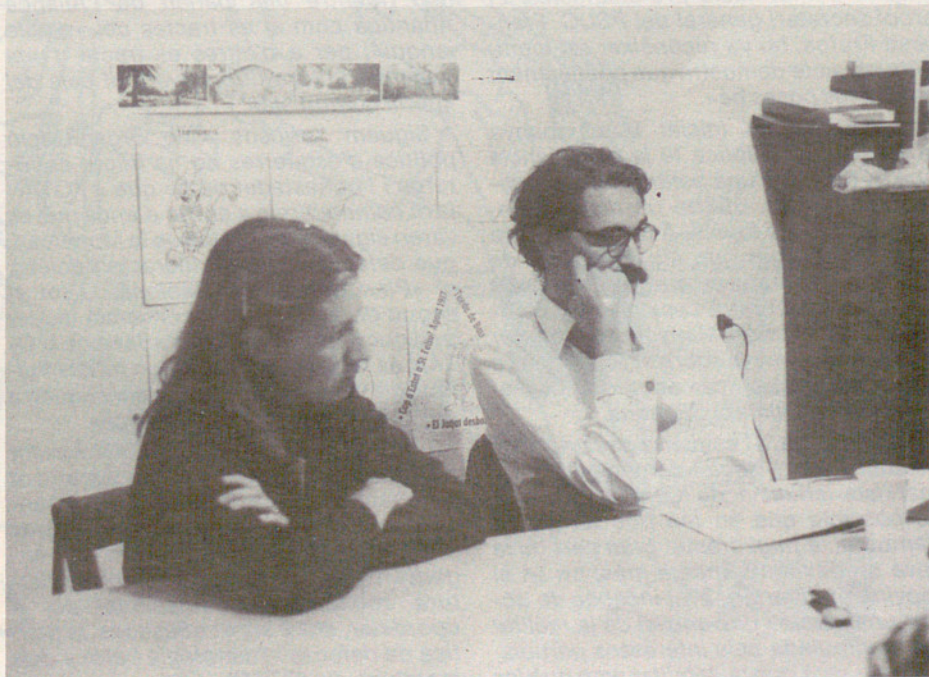
Sr. Fontanillas. —Els que fan el negoci amb el sòl són els que et discutiran una zona veda o no, aquests són els de les bufetades. Jo crec que aquest Pla General serà especialment conflictiu, perquè penso mirant-ho des d'afora, que a Sant Feliu es pot especular la tira, Sant Feliu no està gaire especulat. Si voleu matitzar això... I és que els japonesos tenen una dita: «les coses mai estan tan malament que no es puguin empitjorar».

Sr. Lobo. —El perill que tenim és que tothom està d'acord amb les zones verdes, menys el que li toquen els terrenys. Segons la llei, a la persona que li toca la zona verda en el seu terreny, se'l compensa amb els excedents del coeficient famós de l'aprofitament mig o amb l'expropiació. El procés però és ben diferent, desgraciadament, la component econòmica en quant a l'execució es queda molt endarrera.

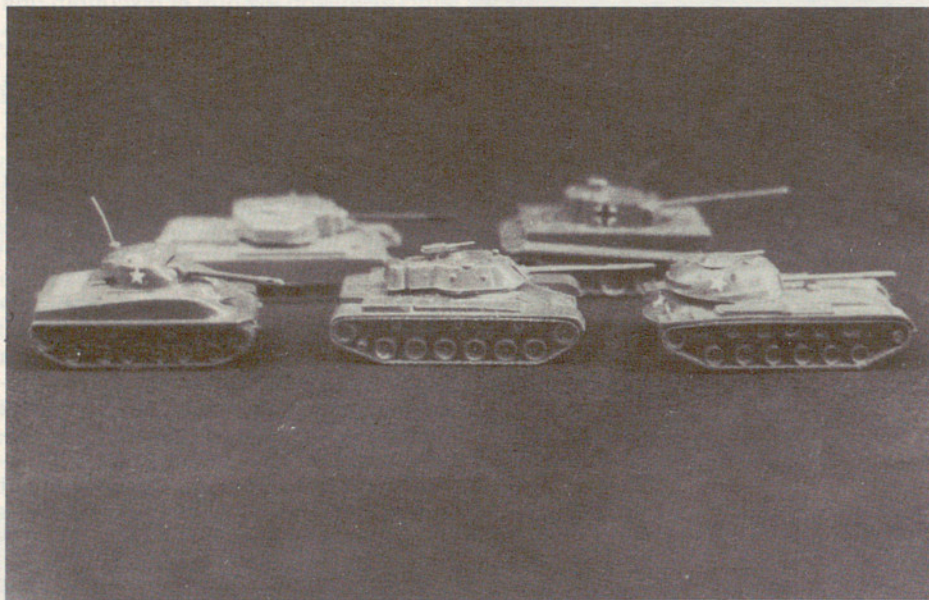
Sr. Castaño. —Es normal que ocurra esto, porque hay decisiones de este tipo que son fundamentales para el desarrollo de una zona. Si no vas a tocar una esquina porque a aquel señor le vas a causar un perjuicio, mayor perjuicio le vas a ocasionar a otro y al que está al lado, porque aquella zona se va a morir.

Sr. Lobo. —En esto estamos perfectamente de acuerdo. Yo lo que intentaba decir es que los Planes Generales deben de estar adecuados a las posibilidades económicas de los municipios. Naturalmente, el que haya que pisarle el callo a la gente, eso no hay que ponerlo en duda.

CORCONETS

LA CAMPANYA ANTI-OTAN

Els ciutadans contemplen escèptics com la «Comisión de Asuntos Exteriores del Congreso de Diputados» dona llum verda a l'adhesió a l'OTAN formulada pel Govern mentre es troben en plena activitat les campanyes anti-OTAN.

Certament, a la majoria d'actes que organitzen els comitès anti-OTAN i els partits d'esquerres hi assisteix una minoria de la població, que es farà cada cop més ridícula si tenim en compte la gravetat de l'opció. En el miting unitari celebrat el 8 d'octubre al Palau Municipal d'Esports de Barcelona hi assistiren unes mil persones. La notícia fou ràpidament aprofitada per les organitzacions i mitjans d'informació pro-atlantistes. El propi secretari general del PSUC, Francesc Frutos, ho va reconèixer tot dient: «Aquest acte demostra que políticament no fem les coses bé».

L'esquerra ha iniciat la campanya quan l'opinió pública té ja consciència que és davant d'una política de fets consumats. A més, utilitza un discurs elemental i ple de tòpics. A les hores d'ara hom pot pensar que els centenars de milers de signatures que s'han recollit no serviran per altra cosa que per completar els arxius del Ministeri de l'Interior i donar més detalls sobre els ciutadans a l'«aranya electrònica» adquirida pel senyor Martín Villa a la Siemens.

Què li passa, a l'esquerra nacionalista-estatalista, social-demòcrata o marxista-leninista de Catalunya? Com és possible que en tan poc temps de democràcia hagi cremat gran part de la seva credibilitat? Encara més; on és el moviment llibertari, avui incapaç de donar una versió i una anàlisi de la realitat no manipulada pels interessos partidistes? No serà que la debilitat amb què les

forces progressistes i revolucionàries s'enfronten a l'OTAN és el producte de la profunda crisi ideològica que existeix en el sí d'aquestes organitzacions? On són els intel·lectuals catalans per aportar una reflexió profunda a la situació de canvi per la que travessa la nostra societat?

ANÀLISI CRÍTICA

En les darreres setmanes he estat convidat a alguns actes anti-OTAN i he assistit com espectador en uns quants més. Això em permet d'opinar sobre el que considero errors en l'enfoc de la campanya. Vaig a puntualitzar:

1. — L'OTAN s'ha convertit en un tòtem. Mentre uns parlen de l'Aliança Atlàntica com si es tractés del «diable ianqui», per a d'altres es tracta d'una superestructura que salvarà al país del «perill comunista».

Siguem seriosos. Cap organització política d'esquerres no ha tingut el coratge i l'honestetat de dir que a l'OTAN ja hi començarem a entrar d'ençà que es varen signar els «Pactos de la Moncloa», que defensaven la proliferació nuclear; el «Plan Energético Nacional» i tot el seguit de normes de reconversió industrial que s'han aprovat al Parlament. L'OTAN és la conseqüència d'un model tecnològic recolzat per la pròpia esquerra per resoldre la «crisi econòmica».

Com es pot dir no a l'OTAN havent acceptat un model de desenvolupament que necessita dels crèdits i ajuts financers per alinear-lo amb el complex militar-industrial europeu?. No ens enganyem, el Mercat Comú és una estructura econòmica multinacional per a coordinar, entre altres qüestions, la política de defensa i l'estratègia bèl·lica dels membres de l'OTAN.

2. — Cap organització política no va protestar quan l'ex-ministre de Defensa, senyor Rodríguez Sahagún, va proposar al president de la Generalitat que es fomentés la indústria d'armament a Catalunya. Cap organització política no ha posat reserves a què el pre-Pirineu sigui zona de mobilització de les tropes atlàntiques; que la Generalitat no tingui competències en les grans infraestructures viàries que travessaran instal·lacions militars o que no tingui tampoc control en la transferència tecnològica.

Cap organització anti-OTAN no vincula els Mundials de Futbol amb la brutal colonització informàtica que servirà per a crear infraestructures i terminals més sòlides al servei de l'OTAN.

El tractat de l'Atlàntic Nord és també això i molt més. És la punta visible del gran iceberg que serà l'estructura industrial i econòmica que, militaritzada i dirigida per les grans multinacionals, s'imposarà en les properes dècades.

3. — És inconcebible que es recol·leixin signatures contra l'OTAN i no s'hagi fet el mateix contra el funcionament d'Ascó I i II, i l'autorització de Vandellòs II. Per què les organitzacions progressistes no han demanat un referèndum sobre l'energia nuclear?

Recordo com en els debats parlamentaris sobre la Comissió d'Investigació de la central d'Ascó, PSUC, PSC-PSOE i ERC no varen dir ni piu en el moment en què s'havia de discutir sobre la militarització de la Ribera d'Ebre. Hi ha tanta ignorància política que no es veu la vinculació dels enclaus nuclears (indispensables per a l'obtenció del plutoni militar) amb l'OTAN? Per què no es reclama, abans d'iniciar la campanya anti-OTAN, que el Govern signi el Tractat de No Proliferació Nuclear?.

4. — La campanya anti-OTAN té la desgràcia de no saber precisar a l'opinió pública com reverteix o revertirà el complex militar-industrial en la vida quotidiana. Es parla dels míssils, de les bombes de neutrons i dels tancs, però s'oblida que tot aquest genocidi premeditat no fóra possible sense les computadores, les telecomunicacions i la microelectrònica. Caldria, doncs, que els comitès catalans de cada circumscripció precissin a la població, mitjançant un planell, les instal·lacions que ja fa anys serveixen l'estratègia de l'OTAN; les indústries que fabriquen components per a multinacionals vinculades a l'Aliança; les previsions d'ampliacions de camps militars; els centres claus de telecomunicacions; les vies de comunicació previstes per a servir les mobilitzacions, maniobres i transport perillós (com l'Eix Pirinenc). Potser llavors el poble, avorrit ara de tants discursos ideològics sense continguts, veuria més a prop de la seva vida quotidiana, el que fins avui es presenta com una tecnoestructura imparable.

5. — La campanya fa un abús en la

definició dels dos blocs, oposats i irreconciliables. El que ideològicament podria estar clar, no ho és tant a l'hora de fer una anàlisi econòmica i industrial. L'any 1920 Lenin va dir que un Estat socialista no podia tenir relacions comercials il·limitades amb els països capitalistes. Avui, a les portes de l'era post-industrial, davant d'una economia transnacional i de la dictadura científico-tecnològica, no es pot parlar al poble de política de blocs. La URSS depèn dels Estats Units i a la inversa, a tots nivells. Qualsevol desequilibri geopolític ha de ser forçosament pactat. Tant es així que una Tercera Guerra Mundial hauria de ser concertada a la bestreta entre les dues superpotències. La guerra per sorpresa és ja impossible, donats els lligams dels sistemes electrònics mutus d'espionatge. És més, l'entrada a l'OTAN millorarà les relacions comercials entre l'Estat espanyol i la URSS en els sectors claus de l'economia (gas natural, urani enriquit, transferència tecnològica, alimentació, investigació...) El coherent d'una campanya anti-OTAN seria que es comencés per denunciar el contracte hispano-soviètic signat l'agost del 1977 entre la «Empresa Nacional del Uranio» (societat controlada per l'INI) i la multinacional soviètica Tejsnaexport, en matèria d'urani enriquit per a les centrals nuclears previstes en el PEN.

Com es pot entendre, amb una anàlisi

de blocs oposats, que la URSS possibilita combustible atòmic a un país que està a punt d'entrar a l'OTAN? Una interpretació de blocs oposats tampoc no justificaria l'acord secret —fet el 1967, en plena dictadura— que autoritzava les naus soviètiques a utilitzar els ports de l'Estat espanyol i reciprocament, a canvi que la URSS lliurés mig milió de tones de petroli al règim franquista. I no parlem del carbó polonès que va boicotejar la vaga dels miners asturians l'any 1970, o de la creació de societats bancàries mixtes amb països del Pacte de Varsòvia, com el cas de «Centropa», fundada pel gener de 1971.

No hem d'oblidar tanmateix que la URSS es la inventora dels eurodòlars.

ALTERNATIVES

En darrer lloc caldria parlar d'alternatives populars per a fer front a l'economia militaritzada. L'entrada a l'OTAN, contràriament al que es diu, no suposarà un increment important en els pressupostos de Defensa, sinó que a més caldrà incloure-hi els conceptes militars en els pressupostos d'energia, indústria i ordenació del territori. L'aberració econòmica és, doncs, més greu del que se'ns presenta. Qui pot creure, ara, que no hi ha diners per als aturats o que estem en una situació de «crisi»?

L'única mesura per a fer front a l'OTAN, tal i com ho demostren els movi-

ments pacifistes i ecologistes alemanys, francesos i dels països nòrdics, és la **desobediència civil**. No ens enganyem, una campanya anti-OTAN seriosa, no electoralista ni demagògica, hauria de començar per fomentar, per exemple: A) L'impagament del 5% d'increment de les tarifes elèctriques que és un impost indirecte per a finançar les nuclears. B) El boicot dels sindicats i partits a les indústries vinculades a l'OTAN. C) L'oposició als centres i instal·lacions que serveixen els interessos de l'Aliança Atlàntica ubicades als Països Catalans. D) L'oposició a les instal·lacions nuclears. E) Fomentar alternatives de vida a nivell local i comarcal en funció de la autosuficiència energètica i alimentària.

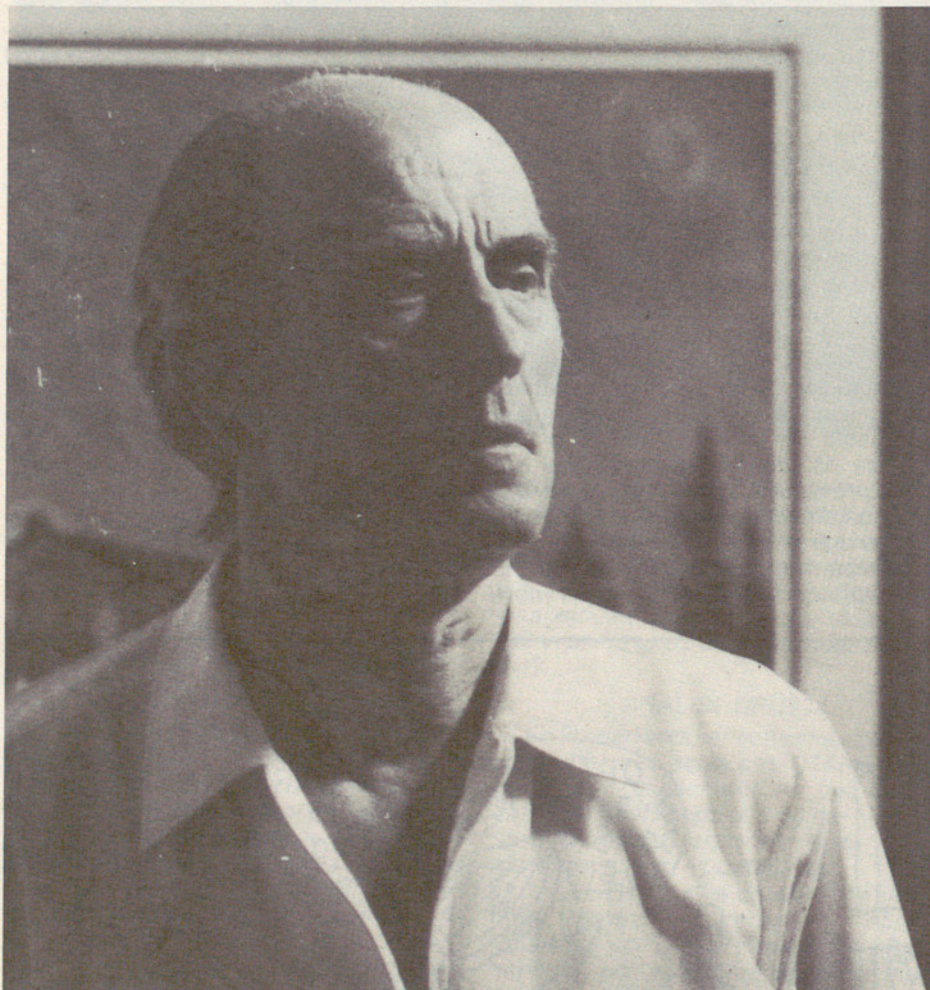
Entenc que tot el que no sigui incidir en els centres neuràlgics de l'estructura industrial que possibilita que l'Estat pugui sol·licitar l'entrada a l'OTAN és fer volar coloms. No podem ser «neutrals» mantenint els objectius del «Plan Energètico Nacional» i de la reconversió industrial. Si les forces progressistes no rectifiquen el seu discurs i el tornen més pedagògic i informatiu, la desobediència civil l'aplicaran els ciutadans en les properes eleccions. S'ho tindran ben meregut.

SANTIAGO VILANOVA

Periodista, autor de
«L'econacionalisme»

Entre Dyonissos i Apol·lo o el misteri transparent «PITU» ALBERTÍ, UN PINTOR GUIXOLENC

El títol no pretén res més que expressar els punts entre els que es mou el món de la pintura i de tota la producció artística d'en «Pitu»: Dyonissos és la força del sentiment i l'emoció i Apol·lo és l'estructura de bellesa formal, externa, amb la qual es revesteix el teixit emocional.

Al bell mig d'ambdós Albertí hi col·loca la seva pintura, perquè al bell mig, com a reconciliació dels dos extrems, la vida hi batega com un misteri que s'expressa: un misteri que es fa transparent per mitjà dels ocres, grisos, vermells, blaus i negres. L'expressió de la vida és l'expressió d'aquest misteri que es torna transparent.

I parlem de moltes coses. Parlem de la llum mediterrània, del color i del moviment, parlem de Garreta, de Van Gogh, de Picasso, Goya i Velázquez; pel mig hi gravita constantment l'ombra de Nietzsche, de la qual les paraules d'Albertí se n'escapen i hi tornen involuntàriament. Parlem de la vida i de les seves forces ocultes i oposades i de la seva reconciliació en una suprema síntesi reconciliadora, que és la unitat d'oposats.

Parlar amb en «Pitu» (i això, tot aquell que n'hagi tingut ocasió ho podrà confirmar) és assistir a un veritable i sempre autèntic espectacle, que de vegades arriba pels imprevisibles dominis de l'embadaliment. Una figura força alta, una mica desgavellada, de cabellera precària i ulls que testimonien el misteri, s'expressa entre cants, metàfores, poemes, gesticulacions aparatoses i ritme constant.

Albertí entén la pintura i tot l'art com l'expressió d'aquest informe dinamisme incògnit que duu la vida, i que esdevé un misteri que es transparenta quan l'artista sap precisament expressar-lo en un doll d'emoció que comuniquen el foc intern i inconscient de la vida. L'Albertí ha creat per això un món dionisiac, una pintura dionisiaca plenament d'acord amb llur experiència vivencial.

«En el meu modus de fer, m'interessa que hi hagi aquesta palpitació humana de vida; que hi hagi aquest alè de respiració en les coses. Saps?».

Però en la pintura d'Albertí, no tot és obscur inconscient i forces subterrànies. Hi ha també l'altre costat (sobretot en les seves dar-

res pintures, en l'opinió de qui escriu aquestes ratlles). Hi ha la llum, hi ha la claredat i serenor dels cels blau-clar, clapejats de núvols que endolceixen de tonalitat cromàtica la llum blanca. Hi ha, per tant, la calma i el repòs per a aquelles forces ocultes, hi ha la bellesa reposada del dibuix, la forma i el color pàl·lid que davalla com una rosada refrescant damunt el foc incontentible de l'inconscient.

Hi ha en definitiva la fusió lenta però progressiva i harmònica de dues forces que s'oposen. Són Apol·lo i Dyonissos que, sadollats, comencen a tocar-se i fondre's en una sola unitat.

«Però tot està unit i abraçat, eh? Terra i cel és el mateix quasi. La meua pintura expressa la síntesi, la reconciliació de la vida. Un pintor ha d'expressar la realitat. En la realitat, però, hi ha el perifèric i l'essencial. Tot és necessari. De vegades anem a buscar les coses importants i no ens adonem que l'important està en les coses senzilles. Però tot hi compte, tot va alhora».

Per això també, la pintura d'Albertí és una pintura tràgica. Tràgica que no vol dir ni molt menys turmentada i dramàtica. Tràgica perquè aquest mot indica l'actitud espontània que reconeix i accepta el joc constant i contraposat de les forces de la vida. Tràgic, en definitiva, perquè assumeix i expressa la vida, tal com ella és: un joc de forces oposades.

Així és com en «Pitu» expressa vida en la pintura: en el seu constant moviment. Un devenir constant com per a Heràclit o un eter recomençament nietzschèa; no ho sé. Però sempre el ritme que tradueix la força del moviment i del color.

«En la meua pintura hi ha harmonia de colors i ritmes. És l'estructura de la meua pintura».

La pintura d'Albertí té molt també de Nietzsche. Nietzsche hi intervé constantment de forma quasi involuntària; és perquè l'ingredient Nietzsche hi és, no filosòficament, com una suma de conceptes o idees, sinó d'una forma vivencial com una sensació no conceptualitzada, però sí experimentada.

Com Nietzsche-Zaratustra, Albertí assoleix una etapa fonamental. És la tercera metamorfosi de l'esperit nietzschèa: l'home que esdevé nen. Nen però home. Nen, perquè el nen és aquell que està inventant, re-creant constantment en el seu joc. Es tracta que l'home, l'artista, recuperi per a si mateix —com a home— llur circumstància de nen.

«Picasso va aprendre durant tota la seva vida a dibuixar com un nen. Però jo li diria: és que no t'has de quedar com un nen, sinó com un home-nen, però home».

En «Pitu» sempre defuig qualsevol classificació o definició, és un camí perdedor, en el qual l'art es perd pel mig de conceptes i etiquetes.

—Tu ets un clàssic-actual. Què et sembla?.

—És que, clar... què vol dir «clàssic»? Perquè els que els diem «clàssics», al seu temps eren uns revolucionaris.

Jo no ho sé tot això, jo el que vull és el «misteri transparent»; no tots aquests esoterismes i barreja d'èpoques.

Es tracta de l'abraçada dels oposats, si no hi ha això, no hi ha vida: la vida amb la mort, etc... els extrems es toquen.

A mi no m'interessa tot això de les definicions, perquè si parlo de l'abstracte sembla que un es fot amb els abstractes etc..., etc... i la gent es pensa que un els vol fotre el negoci enlaire.

—El que és evident és que hi ha moltes formes de pintar i que aquestes formes de pintar han estat qualificades de diverses maneres. Malgrat això, hom pot dir que tu ets un expressionista; no pas en el sentit exclusiu d'estil de pintar, sinó en el sentit que abans que res més la teva pintura expressa. Expressa vida, i la bellesa, en la teva pintura, està en funció de l'expressió. És així això?

—Sí, això que express vida, és el que més m'agrada quan parlen de la meva pintura.

Amb això de l'expressió també hi estic d'acord. Tu, potser, encara em trobes massa suau, però la gent em troba fosc, turmentat, etcètera...

És que molta gent només vol un aspecte de la realitat; mira: el mar està ple de llum, no?, però quan baixes al fons hi trobes la fosca; la llum i la fosca van units. La vida i la mort van sempre juntes. Això espanta, i quan ho expresses et troben turmentat.

Així, el que en molts pintors és una virtut (la pintura de color negre, per exemple), a mi m'ho converteixen en un defecte. Saps el què vull dir?

La vida és imprevisible, l'experiència, en cert sentit, no compta per a res davant la vida «cada moment és diferent». Gaziol també ho digué un dia. Per això les normes i les regles són quelcom sobreposat i superflu a l'explosió de vida. La vida mateixa porta el seu ritme.

—Fins i tot versificant no compto, no tinc regles. Quan pintes no penses res. Quan fas versos, igual. Un poeta em va dir que hi havien falles de mètrica en els meus versos. Potser sí. Però quan els versos surten del sentiment, el ritme ja hi és, surt de l'interior del ser.

Albertí és un home respectuós amb la forma de fer d'altra gent; potser ha comprès el valor de les dificultats i les crítiques.

—Vaig començar a pintar al 1952; la gent

em prenía el pèl, venien i se m'embrutaven el dit de pintura. Després, a poc a poc, varen venir comentaris favorables dels crítics i la gent ja no s'hi va veure tan en cor.

El mateix Amat ha fet comentaris elogiosos envers la pintura d'Albertí. A poc a poc les coses es varen anar posant bé.

—En un foc què hi ha?: llenya, flama i caliu. Amb una flama maca en tens prou tu?. També t'agrada el caliu, eh? Doncs bé, en les pintures que vegis, pots veure si només hi ha una flama maca, però hi manca caliu, etc...

En el fons de l'art, de la pintura, hi ha la vida com a essència que s'expressa; i aquesta expressió ha d'ésser unitària, tal com ho és el seu fons. En «Pitu» ho sap això, i per això la transparència d'aquell misteri no pot ser donada mai de forma atomitzada, esquarterada, sinó tal com és ella mateixa: una unitat.

De vegades em diuen: en un quadre teu hi ha molts elements abstractes i de símbols; fes un fragment d'una pintura i d'aquest fragment fes-ne dos metres de tela.

No, mentida! Tot això és conceptual, mata la vida i ho separa tot. La gent confon el real amb el visual: l'ull no mira, l'ull només veu. Per a veure la realitat hi ha d'haver una convergència: l'ull del sentiment, l'ull de la intel·ligència i l'ull físic; llavors això dona la realitat, perquè tot es comunica. Jo trobo que quan hi ha l'afirmació del ser —quan pensament, sentiment i acció és tot una sola cosa— es troba l'eix, el centre. I llavors no falla res.

A aquest centre hi van i en vénen tots els artistes, talment com l'aigua que ve del mar i torna al mar després d'escampar-se per tot arreu. I així com l'aigua, és aigua sigui de la forma que sigui, també l'art —que és vida— s'escampa en cinquanta mil esquitxos, per a cinquanta mil persones diferents. Persones, però, que es reconeixen l'una a l'altra perquè tenen un centre comú. I com a mostra, aquesta mena de salutació màgica d'una persona com Flora Albaicín «bailaora» lorquiana, davant d'una tela d'Albertí; com dos bessons que es retroben i s'observen embadalits i admirats, l'un enfront l'altre. Com dos bessons, perquè Flora Albaicín i l'Albertí expressen el mateix en dues llengües diferents: el moviment d'aquest misteri que es transparenta.

—Hi ha una essència de les coses, envoltada de moltes formes. Els pintors no ho fan pas tot igual, però veuen, si són artistes, aquesta essència. Quan jo pinto un quadre, n'hi ha un a dins meu que ho fa per mi, si ho encerto. Quasi no ho veig, només sento el ritme.

La vida és l'important, el cant, la pintura etc... són branques de la vida.

Vida que es mou entre infinitat de fragments que continuament es desplacen, es contradiuen, lluiten entre ells, per a retrobar-se en la unitat de la seva essència.

«Pitu» és sobretot un artista eminentment essencialista, i amb perfecta consciència d'allò que vol expressar amb el seu llenguatge artístic. Llenguatge conduït per la força d'uns sentiments i una natural sensibilitat, que s'escapen incontrolables per anar a caure sobre una tela o un tros de paper.

La producció artística d'en «Pitu» es mou entre espais perfectament coneguts i amb unes característiques naturals que influeixen clarament sobre el resultat de l'obra.

Obra que en definitiva és fruit d'una llibertat plenament usada, i això és d'agrair...

—Els mediterranis, en conjunt, no són gaire profunds, però quan ni ha un de profund s'ho carrega tot, n'ha molts pocs. Per-

què els mediterranis estem tan encantats d'aquesta cosa exterior que no anem mai cap a dins. estem mirant sempre a fora: un Sorolla, per exemple, per sensibilitat física de retina se carrega tots els impressionistes francesos, però aquests tenen una intimitat que potser el guanyen. No sé...

Garreta és grandios. Garreta no era un gran executant, segurament que no tenia gaire idea de les regles, però era un esperit molt sensible. Per a mi ell és un mediterrani profund. És una ànima molt pura, molt sentida.

A mi, un crític em va dir que tenia la transparència dels cels mediterranis i la mística densitat de Castella.

Analitzada, la meva pintura, hi ha una cosa molt rara: hi ha com una ornamentació que podria ser hindú (els arbres, pagodes, ritmes de colors, ...), llavors la força eslava, zingara (uns ritmes orientals dels que els catalans n'estem plens), després quelcom de la barbàrie alemanya; un xic de la cultura francesa, i llavors això de la transparència dels cels mediterranis i la mística densitat de Castella. Tot això, però, és un còctel d'elements. Però és que pe a mi la vida és així, una barreja. No hi ha res simple. Però tot això són conceptes, és només per a explicar-ho; jo quan pinto ho faig per una necessitat del sentiment, que no explica res.

Misteri, vida, ritme, color... aquesta és l'estructura de la pintura d'en «Pitu» Albertí, de la seva pintura i de tota la seva producció artística. Nosaltres pensem que en Pitu Albertí és un d'aquests mediterranis profunds, un ganxo profund... un artista.

JOSEP CULLELL
EMILI MASSALLÉ

TROBADORS DE TERRA ENDINS

(Poema de Josep Albertí)

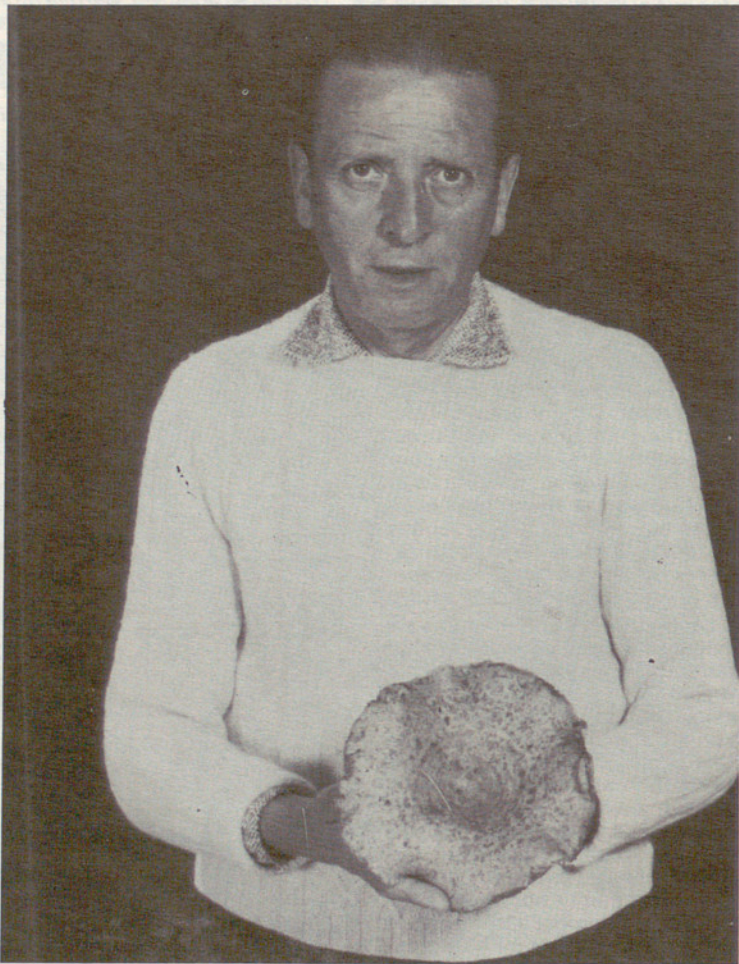
Has passat molt vora meu
com una ombra encarnada
deixant un rastre de flaïre,
un pefum d'alta muntanya
tu, ocellat, ocellàs
mig princesa, mig captaire,
campana del campanar
pedra de cova encantada
forastera del camí
que enllaça crepuscle i albada:
els teus ulls són lluminàries
que es doïnen com una onada.

!!Set floretes al camí
i un trobador pelegrí!!!

Constel·lació d'enyorances
hi ha en la teva mirada,
i un cansament mil·lenari
et fa plegar les espatlles
com una canya ensucrada
que ha fet xiular la ventada.
Com estel en mans d'infant
pessigoleges l'espai,
i ara pugues, i ara baixes,
ara terra, ara cel,
però en el sarró hi ha la Vida,
i aquesta és la teva arrel.

¡¡Mil floretes dels camins
han juntat dos pelegrins!!

UN BOLETAIRE DE FA MOLTS ANYS

Gregori Lorenzo i Moreno, més conegut amb el nom de TIRI, comença la seva afecció boletaire a Girona, tot just després d'haver-se casat i fou la seva dona qui l'orientà en un principi i influencià en les seves primeres sortides pels volts de Girona, anant al Castellar, la Creueta, Quart, Montnegre... Agafaven el carrilet fins a la Creueta i llavors s'arribaven a peu a tots aquests indrets. Cal afegir però, que a Girona en Tiri mai va sentir una vertadera il·lusió per anar a buscar bolets com ho demostren les paraules que deia a la seva muller quan aquesta en necessitava per a coure'n tot manifestant-li que els anés a comprar a la plaça.

—D'aquesta primera època i de les primeres sortides en tenen un record molt agradable. Eren unes condicions fabuloses per a trobar bolets en quantitat. Què ens podria dir d'aquells primers anys?

—Eren els anys 42 i 43. Llavors valia la pena d'anar a buscar bolets. Se'n podia fer ben segur un cistell de tres o quatre quilos i els boscos oferien unes condicions molt millors que no pas ara. Gairebé érem els únics que hi anàvem i no trobàvem ni la gran quantitat de gent que hi ara ni les destrosses que es fan en el bosc actualment.

—L'any 51 es traslladen a Sant Feliu i és aquí, a la nostra vila on en Tiri deixa ja de dir a la seva muller que els vagi a comprar al mercat i s'hi afecciona de

valent. Quines foren les poderoses raons que el feren interessar vivament per la caça del bolet precisament a Sant Feliu, és una cosa que encara no hem esbrinat, possiblement no' fou una de sola (aire de mar, llocs especials, gust dels bolets...) Però sí s'enrecorda dels primers descobriments.

—Quan vam arribar l'any 51, vam començar a tantejar els voltants de Sant Feliu: Font Pudosa, el Mas Rigau... i més tard anàvem amb el carrilet o amb la SARFA fins al pont de Salenys i des d'allí fins a Panedes. Anar a Panedes era una excusió amb satisfacció assegurada. Amb uns cistells força grans no n'hi havia prou i quan hi érem volíem aprofitar tots els que podíem de manera, que hi

posàvem uns trossos de bruc per a fer el cistell més gros i perquè si no ens vessaven.

Allà no hi trobàvem ningú i al baixar, la cistella pesava ben bé entre tots dos uns quinze quilos. Recordo que es trobaven bolets fenomenals per la seva grandària i que una vegada al voltant d'un pou hi vam trobar una clapada amb 42 bolets junts.

—A part de la gent hi devia haver altres factors—possiblement meteorològics—que influenciaven la major sortida de bolets d'anys enrera.

—Sí, s'ha de tenir en compte que eren anys de pluja i que plovia molt més que no pas ara, a la tardor. Pels voltants de Sant Narcís en començaven a sortir i tot aquest mes i el mes de desembre se'n trobaven. Recordo fa uns deu anys d'haver-ne trobat 4 quilos a Panedes el dia de Cap d'Any.

—La sortida de bolets és d'entrada un fenomen natural entre meravellós i estrany, quasi inexplicable segons com...

—Bé, el bolet, com ja ho diu la mateixa paraula, sorgeix a partir d'una fermentació, és un fong, en la qual intervenen—a part d'altres— en aquest cas, unes condicions climàtiques i unes altres de situació del lloc, de característiques de la terra i del material orgànic dipositat.

Es tracta però d'un bolet comestible en alguns casos i apreciat pel seu bon gust. Quasi m'atreveria a dir que els bolets que es fan per aquesta zona de les Gavarres tenen un sabor especial i que són molt més gustosos.

Amb unes bones condicions hi hauria bolets per a tothom i ben repartits, però la realitat és, malhauradament una altra de ben diferent. Al reig no li afecta gaire la destrossa que pugui fer la gent, però als altres bolets sí, Després de ploure comencen a «pollar» els bolets i si s'arrenca abans d'hora, es fa malbé la «pollada».

—Comptar, estar alerta del calendari de pluges, és una de les coses indispensables que tot boletaire ha de saber.

—Després de l'última pluja s'han de comptar uns 20 o 21 dies i també saber que no h'hi ha prou amb la pluja d'un dia o dos, sinó que aquesta hauria de ser més continuada. El que passa normalment quan plou un o dos dies i prou, és, que surten els bolets, però no s'acaben de fer perquè no tenen prou aigua i llavors es podreixen o s'assequen. Aquest any és un mal any per anar a buscar bolets degut principalment a la manca de pluges que hi ha i les poques que hi ha hagut no han vingut bé.

—És una mica desencorajador el panorama que dintre d'un futur pròxim pot oferir-se-li al amant d'anar a buscar bolets?

—Sí, aviat no s'hi podrà anar, principalment per dues raons: els cotxes i el desconeixement essencial de la manera d'anar a buscar bolets.

S'arriba amb cotxe a llocs insospitats i això de que el boletaire s'hagi de trobar la clapada just a la porta, al baixar del cotxe... què vol que li digui. Miri, jo em conec racons de bosc i arbres determinats per les clapades que hi pugui haver a la vora. Tinc una mena de plànol de bosc elaborat en el meu cap i amb la meua dona quedem a vegades en aquell arbre de... tal o tal altra característica mentre cada ú va per les seves, fins i tal punt que en un lloc determinat de Panedes arribàvem a reconèixer-hi uns pinetells amb unes formes especials que només podien ser d'aquell lloc.

Una altra cosa deplorable és que trobem el bosc pràcticament «llaurat» quan en realitat, per anar a buscar bolets amb una branqueta que es trobi pel camí n'hi ha ben bé prou. Jo ho he fet servir sempre i no em puc pas queixar dels resultats.

Anys enrera hi havia llocs molt bons, però ara comencen a fallar-ne algunes clapades i no se n'hi troben pas tants. Hi ha llocs on no se n'hi ha trobat mai més.

—Possiblement hi hagi establert una cronologia del bolet segons el tipus o la classe dintre dels bolets més corrents.

—Els primers bolets que surten, si tenen aigua, són el cama-sec i el camperol o xampinyó de pagès (de 4 a 5 dies), després la coalbra, les flotes, lleteroles i siurenys (de 10 a 12 dies). El siurenys és l'anunciador de la imminent sortida del reig. Més tard surten les llenegues (bolet que a Barcelona és més apreciat que el pinetell), els rossinyols i els moixins i aquests darrers ens posen alerta de la pròxima arribada del pinetell i del rovelló. Finalment apareixen els escarlets i les mocoses.

Estic segur que hi ha molts bolets desconeguts que també són comestibles, però com que no es coneixen val més no agafar-los.

Referent al pinetell, n'hi ha una florada de primerencs als voltants de Sant Feliu i cap al tard cap a la Font Picant i Panedes els mesos d'octubre i de novembre. El pinetell és un bolet que aguanta molt bé les glaçades, però la tramuntana, en canvi, pot ser terrible.

A l'època dels pinetells es troben peus de rata, dels quals n'hi ha uns que són bons i els altres no tant, però no arriben a ser verinosos, uns són més picants que els altres com passa també amb les coalbres.

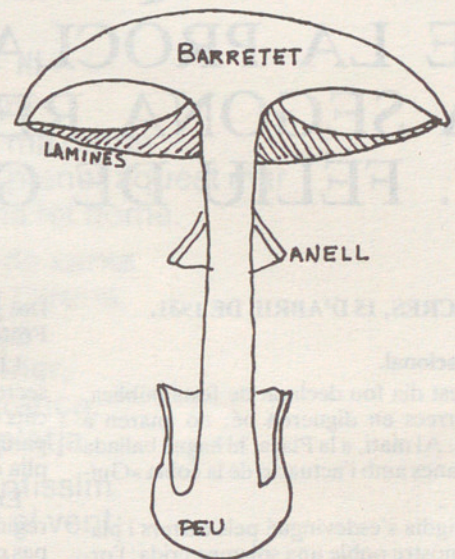
Hi ha un altre bolet molt bo: les flotes de carbonera o de bruc que molta gent trenca pensant-se que són dolents.

La gran majoria de bolets no tenen tan bon gust com aquests que hem dit fins ara: els terrendossos són picants, les cabres són amargues. Finalment hi ha els verinosos com el reig bord ben diferenciat pels pics que té a sobre.

—Segons quins bolets es deuen trobar en uns llocs determinats amb un tipus d'arbre a la vora.

BOLET. m / **BOT.** Aparell esporífer i carporífer, carnos o suberos, de diversos fongs superiors o macromicets, de mida grossa, mitjana o simplement visible, que representa l'aparell reproductor. En general consta d'un barret, que porta l'himeni (estructura en forma de làmines, porus agulles... productora de les espores) a la part inferior sostingut per un peu o cama, o sense aquest, i en aquest darrer cas més o menys semicircular. Els bolets de consistència de suro o de cuir solen ser lignícoles (bolets de roca) i no són comestibles (lloçat en alguns casos, quan són tendres) però poden proporcionar materials interessants per altres conceptes com l'exa. Els bolets carnosos, per contra, sovint són hímicoles i hi ha espècies comestibles, més o menys tòxiques (indigestes, purgants o al·lucinogènes) seriosament tòxiques i fins i tot mortals en uns pocs casos. El bolet representa la part visible del fong, i té una existència curta, però l'aparell vegetatiu, que és el miceli, és subterrani i pot viure molt de temps. Cada any, quan les condicions són apropiades, el miceli emet carporis. Això explica l'existència de llocs on sempre apareixen els mateixos bolets (rovelloneres, llenegueres, ...) i també l'aparició dels anomenats erols o carreteres. Ateses les condicions de vida dels fongs —sovint viuen associats amb les arrels de diversos arbres— és normal que molts bolets es facin a l'entorn de certs arbres (rovellons i pinetells als pins, suurenys i escarlets a les alzines) Per totes aquestes coses, és important que quan hom procedeix a la recollida dels bolets comestibles no sigui danyat el miceli, cosa que passa si hom fa servir candelers, falcs, etc....

G. F. C.

—Sí, el reig es troba a prop de les cires d'arbós i dels suros o el pinetell a prop dels pins, tot i que hi ha pinedes on no se n'hi fan, possiblement a causa de les condicions de la terra.

—Acabarem amb una de grossa per explicar, d'aquelles que es recorden sempre i de les que es diu que no tornarà a passar mai més.

—A la Font Picant, a finals de gener de l'any 1977 vaig trobar un bolet gegant que pesava tres quarts de quilo i feia 32 cm. de diàmetre, i una vegada també a Panedes, una clapada, una sola, de la qual en vam treure 4 ó 5 quilos.

—A Can Tiri, fa molt de temps, havia estat una fonda prou coneguda a la nostra ciutat i més tard també al carrer Algavira es continuà amb una pensió el ne-

gocí familiar. És per això que no voldriem pas marxar sense que ens haguessin explicat algun dels secrets dels bolets a taula.

—Bolets per a salar: Es renten ben nets amb una escorridora i es bullen. Quan arrenca el bull es treuen i es deixen refredar. L'endemà, un cop freds, es col·loquen en un pot de vidre amb sal com si es salés normalment (bolet-sal, bolet-sal).

Bolets frescos: En una olla de terra s'hi posa oli. Hi afegim uns alls als quals hauré fet un cop de puny i quan aquests estan daurats s'hi tiren els bolets. Es tapen i s'hi afegeix una picada d'all i julivert i unes gotetes de vi blanc. Es deixa coure a foc lent i se serveix calent.

EUGÈNIA CROS

ALS CINQUANTA ANYS DE LA PROCLAMACIÓ DE LA SEGONA REPÚBLICA A ST. FELIU DE GUÍXOLS (II)

DIMECRES, 15 D'ABRIL DE 1931.

Festa nacional.

Aquest dia fou declarat de festa pública. Els marrecs en digueren bé, no anaren a l'escola. Al matí, a la Plaça, hi hagué ballada de sardanes amb l'actuació de la cobla «Guixols».

Al migdia s'esdevingué pels carrers i places del nostre poble una solemne crida; l'orquestra «La Principal» —tocant ininterrompudament «La Marsellesa»— acompanyava el pregoner que convidava tots els veïns a participar d'una magna manifestació d'adhesió a la República, que tindria lloc aquell capvespre.

A les quatre de la tarda, més sardanes. La cobla —com no!— interpretà més d'una vegada la «Santa Espina» i «La Marsellesa».

Dues manifestacions: la federal i la sindicalista.

Pels volts de les set, es portà a cap la manifestació anunciada «amb bombo i platerets». Però aquesta, en principi, no fou unitària; de fet n'hi hagué dues de manifestacions. Per una banda la pregonada i organitzada pel Centre Republicà Federal Català que, presidida per en Xicu Irla, passà ordenadament per la rambla de Pi i Margall —davant el cafè Lion d'Or, on hi havia, sobre la fontana, un gran retrat d'aquell mític federal ornamentat amb llorer i flors—, Passeig del Mar, Anselm Clavé i Plaça, aleshores, de la Constitució.

D'altra banda, tingué lloc alhora la manifestació organitzada per la Confederació Nacional del Treball, presidida per en Francesc Isgleas (1), que sortí del seu local social —suposo que encara era al carrer de Sant Felix Màrtir— recorreguent els principals carrers, fins arribar a la Plaça on coincidí amb la federal.

Al cap de poc, una representació del Comitè Local de la CNT, entrant a la casa del comú, lliurà a l'alcalde provisional les conclusions a què ells havien arribat, per tal que el nou batlle republicà les traspassés al govern provisional.

Les reivindicacions sindicalistes eren aquestes:

1.ª Que en vint-i-quatre hores, hom desarmés el sometent.

2.ª Alliberament immediat dels presos socials i polítics.

3.ª Reconeixement de la CNT (2).

Dos parlaments:

Francesc Isgleas i Joan Sanjaume.

Llavors, des de la balconada municipal, el secretari de la Federació Local dels Sindicats Obrers, en Francesc Isgleas, prengué la paraula, adreçant-se a la gentada que omplia de gom a gom la Plaça.

En el seu discurs reconegué que el nou règim polític, la República, significava un pas endavant i que caldria defensar-lo. Però que, òbviament, els treballadors no podien fer-se massa il·lusions, perquè els problemes socials i econòmics que afectaven el món obrer persistirien de la mateixa manera, ja que no podien ser resolts simplement per un canvi del sistema polític i que, per tant, caldria continuar la lluita del moviment obrer.

Comentà, tot seguit, les tres reivindicacions que presentaven al nou govern i proferí, segons informació de «La Costa Brava» (3), que de la mateixa manera que en temps de la Dictadura havien lluitat a favor de la República, ara ho farien en contra si no eren ateses les seves demandes pel nou govern democràtic.

I acabà recomanant serenitat i energia.

Una forta ovació, segons les cròniques, posà punt final al seu parlament (4).

No caldrà dir que les paraules d'aquest notable sindicalista irritaren a més d'un republicà.

Aleshores prengué la paraula en Joan Sanjaume, vice-president del Centre Republicà —en Salvador Albert i en Josep Irla no hi eren— i entre altres coses replicà que aquells moments «de satisfacció i glòria» no eren els més apropiats per anar amb moltes exigències ni per obstaculitzar la difícil tasca dels nous governants —al·ludint al discurs d'Isgleas—, sinó que «tothom» havia de bregar per a consolidar el nou règim, fent una autèntica unió de forces. «Que era necessari tenir paciència, molt de seny i ordre. I esperar...!».

Finalment demanà que es fes un minut de silenci, fent memòria dels militants Fermín Galán i García Hernández, màrtirs de la República.

També parlà encara en Víctor Poujarnis, cle insistent que calia la «unió» de tots.

Un i altre oradors van ser igualment aplaudits.

Raons d'aquella divergència entre federals i sindicalistes.

Espero de la condescendència dels pocs

lectors que llegeixin aquestes línies s'accepti, fent un breu parèntesi, que hi fiqui cullerada, per a dir com es podria interpretar aquella dissensió entre republicans i sindicalistes.

Els nostres federals —la majoria dels capitosts eren gent en bona situació econòmica; eren, diguem-ne, burgesos—, tenien a Sant Feliu fama d'«esquerrosos»; prestigi certament ben guanyat de tota la vida, perquè al principi el Centre Republicà Federal havia assumit algunes de les aspiracions de la classe obrera.

Més tard, però, per una llarga història que ara no ve al cas, el proletariat se n'allunyà d'aquest partit.

Així i tot, al nostre poble hi quedà un record, la imatge, que els federals eren els representants de la tradició local progressista, lliberal, lliurepensadora i anticlerical.

És a dir, semblava que ho eren, d'«esquerres». Però, en realitat no en podien ser.

Està clar que els cenetistes —aleshores i a llur estil, autèntics portants del proletariat a casa nostra— havien pres consciència que els republicans, malgrat les aparences i llur tarannà, no n'eren d'«esquerres»; és a dir, no oferien cap alternativa econòmica al sistema burgès, ni cap mena de canvi social substancial.

Els anarco-sindicalistes veien, lògicament, en la República una forma de govern «burgesa» que de cap manera els podia engrescar; encara que, això sí —tal com deia Isgleas—, presentava uns clars avantatges pel moviment obrer que no es podien esperar d'una nova dictadura sota l'emparament de la monarquia borbònica.

A la nit, ball popular.

Tanmateix, però, uns i altres coincidiren a l'hora de fer tabola, i de la bona, tota la nit.

Audicions de sardanes i ball popular al Novetats.

El recapte econòmic, per entrades, del sarau, estava assignat a les famílies dels capitans occids, Galán i García Hernández.

A mitja part del ball —per iniciativa d'en Martí Vilallonga, l'Emili Vilà i del setmanari l'«Avi Muné»—, la cobla «Guixols» interpretà una sardana inèdita d'en Mercader, la «Santa Espina» i «La Marsellesa», que foren escoltades a peu dret i fortament ovacionades (5).

ÀNGEL JIMÉNEZ

(1) Ganxó sindicalista, que seria Conseller de Defensa de la Generalitat en tres dels governs d'en Tarradellas.

(2) Cal fer avinent que el nou govern, més tard, acceptaria tota una sèrie de mesures favorables a la CNT, l'alliberament de presos, clàusula dels Sindicats Lliures... etc.

(3) «La Costa Brava», núm. 51 (18.IV.1931).

(4) «Acción Social Obrera», núm. 145 (25.IV.1931).

(5) Vegi's «L'Avi Muné», núm. 676 (18.IV.1931).

(Llegiu al proper ES CORCÓ: Les primeres sessions de l'Ajuntament Republicà, reaccions de tota la premsa de casa nostra i altres referències intrascendents).

DE RES PROFUNDIBUS

*a Ll. Villa, fondària i llum
i també platja.*

I

Dolça troballa
eixa mar blava
on s'hi ajacen
els verds alguers.

Fidel reialme
el so de l'aigua,
la «marratxada»,
el bot, la xarxa,
i el mariner.

L'escuma blanca
axampanyant-se
pujant enlaire
cap el meu cel.

La vela hissada,
la teva casa
vora del port
lluïnt a l'alba.

Fidel reialme
ben a recer.

Tot el silenci
fent la volada
damunt la platja
del món callat,
guarnit d'onades,
gresca aturada
on ma mirada
roja i rosada
s'hi ha quedat.

II

Dins la quietud
de les profunditats
hi amago el teu somriure,
d'allà on ve la veu,
on el silenci és l'aigua.

La llum endalt blaveja
colors de cel exactes,
i al fons la serenor
ombrívola acompanya
el submarí passeig
pels corals, prop les algues.

III

Lentíssim
flujo de ma pàtria
deixant planer aquest mar
que m'ha fet home.

I un xic de xarxa
damunt l'arena,
i la cançó
del mariner,
és esperança,
vora la platja.

Flujo lentíssim
cantant al vent:

Si vas al port
quan jo no hi sigui
dóna un petó
a ma muller
car jo sóc lluny
i des de fora
mes ulls no saben
ja plorar més.

IV

Sirena, sirena
tu que véns del fons
no t'hi aturis massa
en eixos graons
car hi ha un mariner
que amb l'ham ple d'esqué
vol fer-te petons.

Sirena, sirena
tu que véns del mar
què hi fas a la platja
si no hi pots nedar?

Tan blava és ta pena,
tan bell l'estimat,
sirena, sirena,
noieta del mar?

Jo cerco la barca
del noi d'Alabaix
que un dia va dir-me
sirena d'ulls clars.

pàgina verda

ELS AIGUAMOLLS DE L'EMPORDÀ: NATURA O CAPITAL

Quan el passat deu d'octubre es produí la concentració als aiguamolls que es troben al terme municipal de Castelló d'Empúries, i vaig veure que cap a un miler d'empordanesos, d'ecologistes, ens trobàvem en aquell marc natural que està en perill de desaparició a mans del capital assassí de l'empresa Port Llevant S.A. (i tot el capital bancari i multinacional que li dona suport) vaig proposar-me intentar donar a conèixer el tema a tots els ganxons que llegiu ES CORCÓ, per això en el present article podreu trobar una breu història sobre aquests desitjats aiguamolls; que serveixi com a un petit exemple de les moltes destruccions que s'estan produint arreu del nostre país i que ens porten a cridar constantment: SALVEM LA TERRA!

ELS PRIMERS PASSOS

Els aiguamolls empordanesos són una reserva natural que d'ençà de molts anys ha estat en el punt de mira de les empreses promotores d'urbanitzacions (i destrosses vàries). Així l'any 1978 l'empresa Port Llevant S.A., propietària dels terrenys, començà una sèrie de moviments de terres que podien portar a la destrucció total d'aquest lloc on es desenvolupa una intensa vida animal, amb gran varietat d'espècies que hi troben el medi ideal per a la seva existència. Veient tots aquests actes contra la natura, els ecologistes empordanesos i de la resta de les comarques gironines endegaren una forta campanya de sensibilització i una sèrie d'actes de força com foren l'ocupació dels aiguamolls per a protestar contra les obres i evitar la seva continuació. D'aquests moments de lluita en sortí el següent comunicat que, com veureu, encara és plenament vigent:

«— que la irresponsable iniciativa de dessecar i urbanitzar els aiguamolls és del Banco

Catalán de Desarrollo per mitjà de l'empresa Port Llevant S.A., en la que hi ha interessos econòmics importants per al gran capital i per a persones vinculades als alts càrrecs del govern.

— que el projecte, a realitzar en tres fases, pretén allotjar unes seixanta-tres mil persones, en un terme municipal que, a l'hivern té menys de cinc mil habitants, i a l'estiu rep ja ara l'allau de turistes i estiuejants d'urbanitzacions com Santa Margarita i Ampuriabrava.

— que nos es tracta d'un negoci hotelier, amb la suposada creació de llocs de treball, sinó fonamentalment immobiliari, on la majoria de sòl edificat serà destinat a habitatges de segona residència.

— que les parcel·les, xalets i apartaments que s'edifiquin no són destinats a les classes treballadores del país ni tan sols a les classes mitjanes, sinó a compradors de reconeguda solvència.

— que la utilització del sòl majoritàriament agrícola dels deu municipals del delta dels rius Fluvià i Muga es veuria seriosament amenaçada a causa de la previsible salinització que es produirà en el cas de continuar-se la faraònica xarxa de canals projectats.

— que les mateixes urbanitzacions podran presentar problemes geotècnics greus a causa de les modificacions geomorfològiques que introdueixen a la zona de la desembocadura de dos rius i cinc torrents, perillant especialment a causa de les grans avingudes de baixa periodicitat.

En aquells moments s'aconseguí aturar les obres i la protecció momentània dels aiguamolls, però tot feia pensar que les coses no representarien una victòria clara de l'ecologisme sobre els destructors de la vida; avui

podem dir que el titular aparegut a la revista Userda: «Els aiguamolls Pseudosalvats» era profètic.

JA HI TORNEM A SER!

El que durant uns tres anys el tema no tornés a sortir a la llum pública feia pensar que definitivament s'havien salvat els aiguamolls, però no!, sempre s'ha d'estar alerta i l'alarma sonà quan en començar la tardor les màquines de la ja «famosa empresa» començaren de nou a moure terres i taparen part de la «Rojera», una de les llacunes que hi ha als aiguamolls i que són centre vital per a gran quantitat d'animals.

Així s'ha tornat a lluitar contra els destructors de sempre i, després d'una sèrie d'actes, com la nova ocupació de les terres i pressionant als nostres governants, s'ha aconseguit deturar novament les obres encara que el tema del moviment de terres no ha quedat gaire clar després de les resolucions de la Generalitat.

Aquesta última lluita contra Port Llevant S.A., tingué un gran suport arreu i especialment a les comarques de l'Empordà on gran nombre de partits, moviments, escoles, centres, grups, revistes, etc., s'han solidaritzat en defensa de la terra i contra la continua depredació del país; així el següent comunicat ha estat signat i assumit per la majoria d'entitats empordaneses:

MANIFESTEM

1. — La nostra indignació davant l'estat d'indefensió total en què es troben els nostres estanys i maresmes, com ja s'ha pogut comprovar en el darrer atemptat a les llacunes entre la Muga i el Fluvià, ara a finals de setembre, perpetrat per l'empresa Port Llevant S.A., la qual rep el suport econòmic de Banesto, i consegüentment demanem que es dictin unes normes mínimes de protecció immediata per a evitar que es repeteixin fets d'aquesta mena, i que se sancioni l'empresa responsable obligant-la a retornar la zona des-trossada al seu estat inicial.

2. — El nostre suport a que s'elabori i sigui aprovada pel parlament de Catalunya la llei que haurà de protegir íntegrament i definitivament les diferents zones d'aiguamolls de l'Alt i Baix Empordà.

FINS QUAN?

Però l'afer dels aiguamolls no estava del tot acabat. Quan la Generalitat prengué la resolució que ha permès aturar les obres (donant la corresponent indemnització a l'empresa) surt a llum pública un nou element de la troca: un cronista del diari alemany «Die Welt» (típic representant de la premsa groga) gens o «massa» informat ens assabenta que la xifra preparada pel capital alemany per a invertir a la possible urbanització és de cent milions de marcs! El més greu del cas però, no és la defensa d'un capital alemany sinó l'atac que es fa als que defensen la terra (els qualifica de «minories incòmodes»). Això és intolerable! No ens n'hem, però, d'estranyar ja que les arrels del capital són multinacionals, si és que el capital té nació, cosa que dubto.

Per això, ara que s'ha deturat la destrucció dels nostres aiguamolls, no ens quedem asseguts esperant anar a salvar un altre racó qualsevol de la nostra terra; conscienciem-nos tots que sense la terra no hi ha nació, i una vegada més cridem: SALVEM LA TERRA».

JOSEP MELCIOR
Fotos: JORDI JORDÀ

DEFENSORS DE LA TERRA

La defensa de la terra i l'adopció d'actituds que hom qualifica sovint de radicals no és quelcom nou ni propi de grups marginals de la civilització urbana actual. Ben al contrari, podem trobar en tots els lluitadors per la llibertat i independència dels pobles oprimits i explotats, una gran preocupació per conservar la terra, enfront d'aquells que solament la veuen com a mitjà de multiplicar el seu capital i el seu poder. Som molts els qui subscribim i fem nostres les frases que el Gran Cap Seattle de la tribu Suwamish va dirigir al President dels estats Units el 1885:

(...) «Què es l'home sense els animals? Si totes les bèsties se n'assessin, l'home moriria d'una gran depressió d'esperit. Qualsevol cosa que passi als animals, passarà també a l'home. Qualsevol cosa que esdevingui a la terra, esdevindrà també als seus fills. (...) Cada tros d'aquesta terra és sagrat per a la meua gent. Cada agulla de pi brillant, cada rebeig sorrenc, cada boira entremig dels arbres foscos, cada albada i cada brunzit d'insecte, és sant a la memòria i les vivències de la meua gent. Sabem que l'home blanc no entén les nostres raons (...). La terra no és la seva germana, sinó la seva enemiga, i una vegada l'ha conquerida, se'n retira. Deixa enrera la sepultura del seu pare, no li ve d'aquí. Plagia la terra pel seu fill, tampoc no li importa. Oblida tant la sepultura del seu pare com el lloc on va néixer el seu fill. La seva avidesa devorà la Terra i deixarà enrera només un desert».

LA TRAGÈDIA DELS AIGUAMOLLS

El Fluvià és un dels rius més excepcionals dels Països Catalans. La seva singular personalitat, rejuenida per les erupcions volcàniques a la seva capçalera, es manté enllà dels límits de la Garrotxa, a l'Alt Empordà, on dibuixa elegants meandres parsimoniós preludi de la seva formidable desembocadura a l'estuari de la Gola, envoltada d'aiguamolls.

És ben coneguda la grandíssima extensió que les maresmes empordaneses havien tingut en èpoques reculades, quan els seus habitants aprofitaven i elaboraven les seves matèries primeres: el jonc, el vimet, la balca (que els grecs emporitans ja exportaven), la cacera i, sobretot, la pesca, així com el conreu del lli i del cànem al baix Ter i Darò.

La primera transformació d'envergadura es va endegar durant els segles XVIIè i XVIIIè: la implantació del conreu de l'arros i la lluita contra el paludisme, van fer recular dràsticament els aiguamolls de l'interior, desapareixent els estanys de Pals, Castelló, Vilacolum, Bellcaire...; en contrapartida, l'Empordà es va convertir en una de les regions arrosseres més prestigioses d'Europa (1).

Hom en va escometre la segona gran transformació després de la darrera guerra, quan es van substituir els arrossars per camps de farratges i plantades de fruiters.

La dèria dessecadora va ésser tan forta que només va perdonar, a la badia de Roses, unes esquistides llacunes separades del mar per una barra de dunes i alimentades per les aigües del Fluvià, Muga i els recs del Molí i Sirvent. No gaire més de 5 km.².

Aquest insignificant reducte d'aiguamolls que resta com a testimoni, té una extraordinària importància per a l'avifauna: hi fan niu unes 90 espècies diferents d'ocells, moltes d'elles rares, com és ara l'agró roig, el bitó, l'esperver d'estany, l'arpella..., s'hi arreceren a l'hivern milers de fredelugues i gavines, centenars de becadells, ànecs de coll verd i daurades. Convé tenir ben present que es tracta d'un punt d'aturada obligat per a moltes aus aquàtiques migradores del nord d'Europa quan volen des de les llacunes del delta de l'Ebre (en procés de dessecació, igualment) fins al delta del Roine, a la Camarga. Ben poques podrien realitzar la proesa de fer aquest recorregut d'una sola tirada a la primavera, quan la tramuntana bufa potent setmanes senceres, i estarien condemnades a morir exhaustes.

(1) MARTÍ BOADA - JORDI SARGATAL (1976) *Els aiguamolls de l'Empordà, reserva necessària*. Debat Costa Brava. Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Girona (1978).

ORDENACIÓ TERRITORIAL

No sabem —almenys jo no ho sé— quina serà la pròxima ordenació territorial de Catalunya, en el cas que sigui possible de fer-la. Però és segur que crearà problemes i tensions, perquè ja no es tractarà —com fins ara— d'enaltir les comarques «sobre el paper», en un assaig històric-geogràfic o en un llibre amb boniques il·lustracions, sinó que caldrà implantar una comarcalització pràctica, que respectant l'essència de cada entitat tradicional tingui les dimensions i els continguts òptims per al desenvolupament comunitari.

Jo no sóc sociòleg, ni economista, ni cap mena d'expert en aquest tema, i per tant no m'escau de ficar-me on no em demanen.

Em sembla clar, però, que ens caldrà posar a prova la nostra bona voluntat, perquè si arribem a disposar, algun dia, de la possibilitat d'estructurar eficaçment Catalunya seria un suïcidi posar a la gran roda que ha de moure la nació un seguit de bastons inoportuns.

Cap delimitació territorial no és satisfactòria per a tothom, però tots hem d'anar preparant per a adaptar-nos comprensivament a uns interessos generals, que també són els nostres. I per tal d'evitar encastellaments excessius, penso que és molt convenient —i urgent— que es fomenti la comunicació inter-comarcal. La gent més sensible i responsable de cada comarca ha d'establir i man-

tenir contactes cordials i regulars amb la gent de comarques veïnes, i crear progressivament un clima de col·laboració. La comarca és més que una mena de diploma històric; és una eina de reconstrucció política, en el sentit més ampli del mot. I també, aquí, «entre tots ho farem tot», o no farem altra cosa que paralitzar-nos en les nostres respectives argumentacions.

Avancem-nos al moment dels conflictes, que n'hi haurà, esforçant-nos a crear un estat d'opinió que, arribat el moment, pesi constructivament; fem lligams, instaurem relacions, «apartem els núvols que ens amaguen la claror», com diu en Llach.

JOSEP M. ESPINÀS

AGAFI LES SEVES VACANCES EN TEMPORADA BAIXA ES MES ECONOMIC

1 SETMANA A MALLORCA	9.215 PTES.
1 SETMANA A EIVISSA	10.195 »
1 SETMANA A MENORCA	10.255 »
1 SETMANA A CANARIES	19.700 »
I ALTRES LLOGS D'ESTADA	

*A més podem proporcionar-li:
Bitllets d'avió, vaixell i autocar reser-
ves hotel - congressos - fires - creuers
cursets d'idiomes - viatges de noces.*

SOL·LICITEU PRESSUPOST SENSE COMPROMIS

**VIATGES
INTERNACIONAL EXPRES**

Agència de viatges - Grup A - Títol 2 - Fundada el 1926
Placa al mèrit turístic

Rambla Vidal, 30 - Telèfon 32 03 25
SANT FELIU DE GUIXOLS

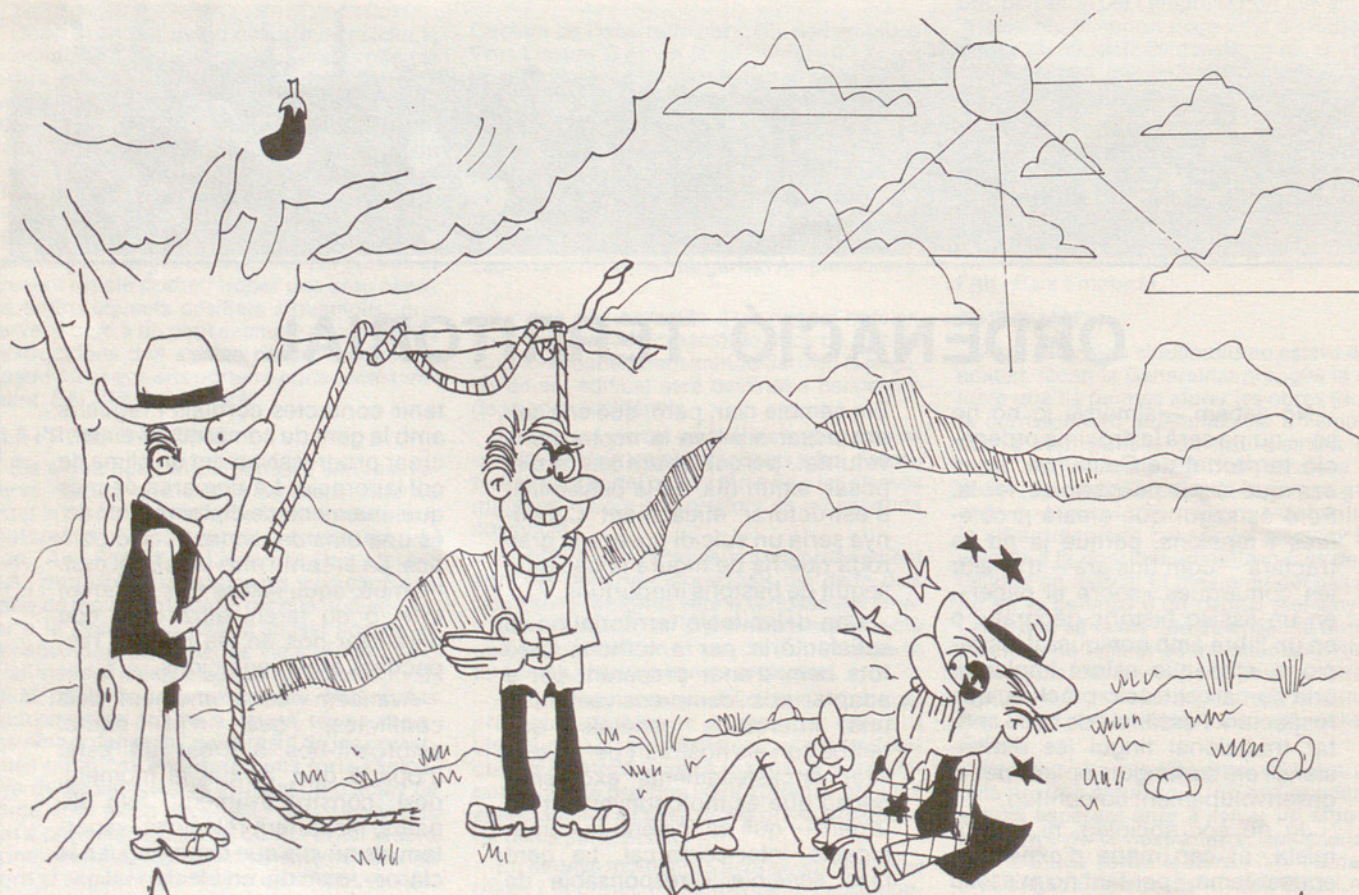
— NADAL —

TURRONS - NEULES
ESPECIALITATS - REGALS

PASTISSERIA

La Vienesa

Rambla Vidal, 33 - Telèfon 32 01 81
SANT FELIU DE GUIXOLS

COMPRENGUI "SHERIFF" QUE AQUESTA ERA LA SEVA ÚLTIMA VOLUNTAT

Colla

EL PRESIDENT IRLA ÉS JA ENTRE NOSALTRES

El president Josep Irla és ja entre nosaltres. Ha estat acollit i reposa entre els seus amics de Sant Feliu de Guíxols, els seus electors del districte de La Bisbal, els catalans que se senten compromesos a construir un futur millor, més nostre.

Hem complert tots amb una obligació que teníem amb aquell que amb tanta dignitat va saber conservar i mantenir la nostra màxima institució nacional per tal que un dia ens poguéssim sentir orgullosos d'aquesta victòria i continuadors d'una història i d'unes institucions que mai no s'han interromput i que nosaltres ens hem de sentir obligats a prosseguir amb la mateixa fermesa i eficàcia que ho va fer el President Irla.

El seu retorn i tots els actes d'aquest 23 i 24 d'octubre protagonitzats pel po-

ble de Sant Feliu, amb el seu Ajuntament al davant i la comisió de l'homenatge al tercer President, la Generalitat i els catalans en general no són solament un acte de justícia, sinó que en una projecció més àmplia hauríem d'aspirar a què fossin un relleu d'una nostra catalanitat mig adormida, del nostre esperit de servei col·lapsat, de la nostra fe en un futur millor avui decaïda.

Ens han obligat sempre a fer la nostra història a base de lluites, de privacions, de renúncies... És moment potser ja de desitjar que no siguin mai més necessaris els sacrificis i els perills «perquè la nostra pàtria —són paraules de Josep Irla— sigui rica i plena com mereix i teneu dret els catalans».

Que Josep Irla sigui doncs, l'última persona que hagi hagut de pagar un

preu tan alt per la defensa dels nostres drets. I que la seva dedicació a l'Assistència Social avui ens esperoni per aconseguir una major Justícia Social, que el seu afany per divulgar la cultura popular avui ens porti a la defensa de la nostra llengua i de la nostra manera de ser, que el seu tossut esforç per mantenir la Generalitat ens doni ànims per a reclamar avui les nostres llibertats nacionals, i desitgem finalment que la seva abnegació i lleialtat ens allunyi avui de les covardies i les infidelitats.

El ressò popular i institucional dels actes viscuts aquests dies ens porten a creure que això és possible.

Hem recuperat un home —potser massa tard, però hem sabut fer-ho— tant de bo sapiguem ara recuperar una història, un poble, que va ser el seu, que és el nostre. Si no ho fem així seguirem tenint un deute amb el nostre president Josep Irla.

FELIP CALVEI i COSTA
JOSEP M.ª ROIG i ROSICH

SÍNTESI DE L'EXPOSICIÓ - HOMENATGE A JOSEP IRLA I BOSCH, ALCALDE DE SANT FELIU DE GUÍXOLS I PRESIDENT DE LA GENERALITAT A L'EXILI

Estava ordenada cronològicament i l'hàviem dividida en set èpoques que espacialment corresponien a altres tants panys de paret folrats amb un material semblant als àlbums fotogràfics. Cada època anava encapçalada indicant els anys que comprenia i indicàvem, mitjançant una ratlla que corria horitzontalment i a l'alçada de la vista, la direcció a seguir per tal d'obtenir-ne una lectura coherent. Hi havin algunes figures de l'època bugides i ampliades a tamany natural, una música, unes imatges retrospectives de la ciutat, cartells originals dels anys de la Guerra Civil.

La primera de les èpoques representava la procedència de Josep Irla i Bosch, medi ambient en què es desenvolupà i de les influències que rebé: el seu pare, Pi i Margall, el fort

corrent federal i republicà d'aquell Sant Feliu, d'aquell Baix Empordà, varen posar els fonaments ideològics que regiren tota la seva actuació política. En el segon pany-època hi figurava el temps que fou regidor i poc després Alcalde de la ciutat, en un període que el país feia els preparatius per a engregar aquella fonamental aventura tan reeixida que fou la Mancomunitat —l'expliquem a la tercera època— i ja hi trobem un Irla plenament integrat a la classe política del país. La quarta part és l'interval de la Dictadura del General Primo de Rivera. La cinquena època es un recull del que el nostre polític féu durant la Generalitat republicana i en la què continuà essent dels homes destacats. Des de diputat i parlamentari, passant per Comissari Delegat de la Generalitat a Girona, Conseller de Governació,

Director General d'Indústria al Govern de la República a Madrid, Director General d'Assistència Social de la Generalitat, ja en plena guerra civil i en el que a l'Exposició-Homenatge es descriu en la sisena part. Època dolorosa en la qual el país ha d'afrontar l'embestida del bou indecent de «la raó de la força». L'última part, la de l'exili, voldria ser molt explicativa a base de material documental perquè, potser, seria la forma de millor representar la Generalitat exilada i clandestina. Efectivament, l'any 1940 la Gestapo pren a França el president Companys, el lliura a les autoritats espanyoles i l'afusellen al Castell de Montjuïc de Barcelona. L'Irla, corrent el mateix risc que Companys —també exilat a França— i segons l'Estatut d'ordre interior li correspon i accepta fer-se càrrec de la Presidència de la Generalitat i amb gran dignitat representa la nostra institució de govern fins l'any 1954, que el 7 de maig s'adreça a Josep Tarradellas —nomenat poc abans conseller primer pel mateix Irla— i li comunica que per raons de salut ha de renunciar al càrrec. L'any 1958, el 19 de setembre, mor a Saint Raphael (França).

Aquest és el resum històric i biogràfic que se'ns mostra a l'Exposició-Homenatge i que varem poder-lo explicar amb l'espai, els documents, les imatges, la música..., en un altre llenguatge que el dels llibres d'història. Els llibres ens donen dades exactes, raonaments polítics, hi està abocada tota la ciència d'historiar i la percepció s'efectua principalment per l'enteniment. En canvi, també la Història podem comprendre-la pels sentits, el rigor científic no està renyit amb la sensibilitat perquè no hi han paraules per explicar el gest, la indumentària, els colors o la trama d'un cartell, la contundència d'un document original. Aquests elements ens motiven més globalment com a persones que com a ens pensants.

Seria molt bo que anéssim experimentant i inventant llenguatges, maneres de dir, mitjans de comunicació més originals, que tendíssin a ampliar la comprensió als sentiments, a la sensibilitat —a més de la ment— perquè la comunicació entre tots nosaltres seria molt més rica, més espontània, més lliure.

MARIANO FERRER

trempera

ALEVÓS ASSASSINAT NOCTURN ALS JARDINS JULI GARRETA. ELS COMPANYS DE LA VÍCTIMA NO PODEN PARLAR DES D'AQUELL MOMENT

En una situació econòmica com la que estem passant, certes actituds d'opulència i de balafiu (despilfarro, en castellà) resulten totalment impròpies i poden, fins i tot, considerar-se perilloses. No vol pas dir això que les senyores no puguin sortir amb el seu abric de pells —la que en tingui d'abric de pells. És clar!—. Aquesta introducció no vol ser un al·legat contra el luxe —un altre dia potser el farem— ni tampoc pretén que els guixolencs sortir al carrer vestits amb parracs per a estar en consonància amb la situació general del País.

Anem al gra: Volem referir-nos a la precària situació que pateixen i el perill que amenaça els peixos de l'estany de la famosa, incomparable, mamelluda i colossal sireneta Lil·lia. La raó que ens fa témer per la integritat dels silenciosos habitants de l'estany no és altra que el greu escandalós que està assolint el peix a les peixateries i que fa que moltes nits el sopar de molts ciutadans sigui a base d'ous i sopes amb llet.

És purament qüestió de temps: Una nit qualsevol, un ciutadà, treballador, preferentment en atur —un burgès no sol fer aquestes coses— estarà d'ous fins al capdemunt i ja no s'estarà més de llets. Agafarà la canya i el salabret i farà una fregida de carpes japoneses «a la Lil·lia» que quedarà «com un home».

No us penseu, estimat lector, que això és una divagació quimèrica. Com tot el

que surt en aquestes planes, la base d'aquest escrit és real; real com que encara hi ha peixos a l'estany de la sireneta Lil·lia i real com el fet que hi ha hagut baixes entre la població «carpintera» (de carpes). I més que n'hi haurà si segueixen així les coses! Tothom sap com van desaparèixer els coloms de Barcelona als anys de la postguerra: no va haver-hi cap pesta, no! Un fil amb un ham i una molla de pa a la punta. Si hom era prou hàbil —i la gana aguditza l'enginy— caldo per a tres dies!

I, quina solució hi ha per a salvar els peixos de l'estany? —us preguntareu.

N'hi ha moltes i algunes prou senzilles. Anem a veure'n unes quantes:

Solució n.º 1: Que ningú no passi gana.

Solució n.º 2: Abaratir el peix fins a fer antieconòmica l'activitat de pesca a l'estany.

Solució n.º 3: Posar-hi un cartell que digui «Peixos verinosos» (si els fregiu amb oli de colza desnaturalitzat).

Solució n.º 4: Que quan tornin a posar peixets a l'estany ho facin d'acord amb les dimensions de l'estany i no volent fer la competència a la gràcil, etèria, graciosa i esbelta sireneta que el presideix.

Com a mesura prèvia d'urgència caldria portar a l'Onyar les carpes que pesin més de dos quilos.

Si no s'adopten amb urgència les mesures pertinents, «l'assassí carpinter» (de carpes, oi?) podria actuar novament. Ens sabria molt greu haver d'escriure aquest títol: «Nous assassinats als Jardins Juli Garreta».

RÈCORD MUNDIAL A SANT FELIU?

Si, senyor! Sembla confirmar-se el rumor que la nostra ciutat és mereixedora de figurar al Registre dels Rècords de la «Guinness». Haurém de fer els possibles per tal que sigui convenientment homologat.

—I, quin és el rècord de què em parles?

—Però, com pot ser que siguis tan ignorant? Una meravella com aquesta i tu a la lluna de València!

—Al gra, al gra! Digues, quin és aquest fet excepcional? No allarguis més la meva impaciència!

—Es tracta que hi ha, a la nostra ciutat...

—Posa-hi «vila»! Posa-hi «vila»! A veure si hi ha algú que s'emprenya.

—Bé. Deixem-ho estar i tornem al rècord.

—Sí, sí. El rècord! Ja ho veig! A la casa dels burots hi podem posar un gran cartell que ho anunciï: «Sant Feliu de Guíxols: Ciudad Sede del Rècord».

—I per què ho hem de posar en castellà?

—Oh!, mira..., per la mateixa raó que ara hi diu: «Ciudad sede del Festival Amateur de la Costa Brava».

—És perquè ho entenguin tots, els del país i els estrangers.

—Bé. Però, encara no ens has dit quin és aquest rècord!

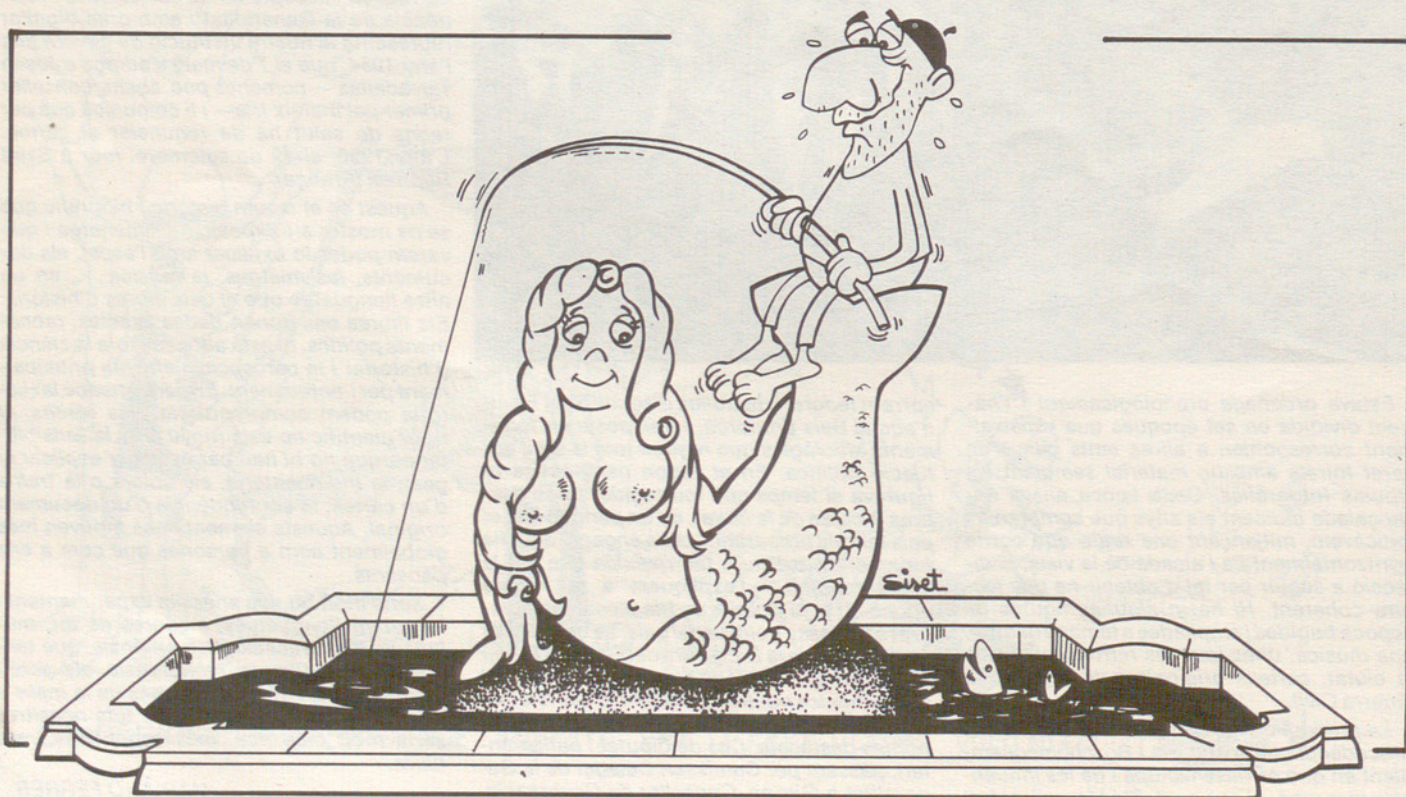
—Prepareu-vos que us ho dic! Sant Feliu és l'única ciutat del món que està a mans dels faraons!

—Faraons?

—És clar!, que no ho has vist que, fins i tot, aixequen piràmides?

—Au va, home! Les piràmides els faraons les feien per a posar-hi els morts!

—I en aquestes hi volen posar els «vius».

trempera

- Hosti, tu! Quin rècord!
- Sensacional!
- Funambulistic!
- Especulacional!
- Crematistic!
- Normal!

SÓN RUMORS? SÍ, SÍ, RUMORS!

La rumorologia és una ciència gairebé tan exacta com la matemàtica. No sé si els doctors matemàtics hi estaran d'acord però, no ens estranyaria gens que compartissin la idea que es basa en el principi de «pel fum es pot saber on està el foc» o aquella altra que diu, en castellà: «por el hilo se saca el ovillo».

—Però, Feliu! A què ve aquesta «enrotllada»?

—Aquesta «enrotllada» és deguda que la vida política està aquests darrers temps molt moguda i la gent se n'ha adonat. Els polítics es passen gran part del seu temps pensant com poden conservar els seus escons o bé mirar com s'ho poden fer per a treure'n llurs ocupants.

—Hosti, Feliu! Ets una llumera...! Però, no t'enrotllis més i conta, conta aquests rumors!

— Rumor número 1: Es diu que la UCD està en franca descomposició —no hauran begut oli de colza?—. Sembla que davant la retirada d'alguns dels seus homes més «cremats», han hagut de fer

sortir al carrer els «caps» que fins ara no havien destacat públicament. Amb motiu de la «campanya del carrer Girona» diu que es va deixar veure algun «reservista».

—Vols dir, Feliu? No em «collonis»!

— Rumor número 2: Diu que hi ha un partit que, després de l'èxit que està obtenint als actes en què participa, estan convençuts que les properes eleccions municipals són seves, encara que presentin una llista en blanc!

—Feliu...! No em «collonis»!

— Rumor número 3: Diu que hi ha un polític local —home previsor i de cara al futur— que ja té parada la xarxa per a formar l'equip que l'ha de portar a l'alcaldia. Diu que se l'ha vist, amb la potera a la mà temptant algun aspirant a «cap de brot».

—Vols dir que no la porta per a despistar mentre fa la «botifarra»? I... , quan sabrem si ha pescat?

—Sigui quin sigui, el resultat el sabrem abans de Sant Esteve.

—Em sembla que em «collones».

— Rumor número 4: La Volta de l'Ametller està sentenciada. Diu que han d'arrencar els pins i els suros per a plantar-hi palmeres. També es comenta que han d'instal·lar-hi un sorral.

—Però, i per què tot aquest remenament?

—És perquè faci joc amb les famoses «piràmides»!

— Rumor número 5: Sembla que els concessionaris del servei de patins de la platja estan d'enhorabona!

La cosa ve provocada per unes declaracions de l'alcalde Vicente a Es Corcó del mes passat. Va dir que Sant Feliu s'assemblava a Venècia en no sé què... i, ja ho veus! Esperen ampliar el negoci de les gòndoles.

—Oh, Feliu! Com m'agraden tots aquests rumors! I, com les saps, aquestes coses?

—M'ho diuen en plan «estrictament confidencial».

—Sí, ja sé! Allò del llit i muua i scrunch i tota aquella història... Per cert, ara que parlem de llits, ¿per què no ens en contes un d'adulteris?

—Blupp! Bé, jo diria que... El fet és que n'hi ha tants que no hi cabrien en un número normal d'ES CORCÓ. Així és que haurem de demanar de fer un número especial dedicat a aquestes qüestions. Però, de moment, ho deixarem fins a l'any que ve.

—I diràs noms i adreces?, i llocs de «contacte»?

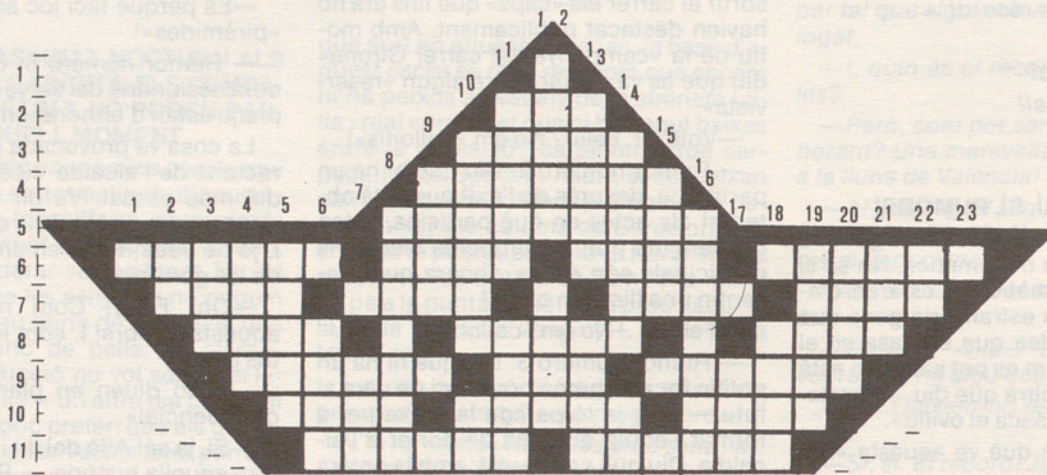
—Ja ho veuràs! Ja ho veuràs!

—Oh, Feliu! No em «collonis»!

CORCO-NETS.

corcograma

Horizontals

1. Vocal. - 2. Consonants de mamífer. - 3. Blenera remisa. - 4. Cocó. - 5. Passamà. - 6. Preparar. Fer ús. Arbre de la fam. de les texàcies. Llista. - 7. Dit del pa sense llevat. Al rev., peça de vestir. Llot que es fa a les basses. Natural de Sardenya. - 8. Menjada. Dent canina. En castellà un altre. - 9. Gibrelleta. Aire que s'escapa dels pulmons. Al rev., capella. - 10. Animal fabulós proveït de potes i d'ales. Grup d'arànids paràsits. Arnot. - 11. En medicina, irregularitat. Al rev. i fem., que conté itri.

Verticals

2. Part terminal del braç. - 3. Extremitats dels ocells. - 4. Japonès. - 5.

Antílop dels Pirineus. - 6. Filera, renglera. - 7. Nascut. - 8. Cadascun dels sequets d'un vestit. - 9. Edifici. - 10. Ocell d'Àfrica semblant a la cigonya. Vocals de casi. - 11. Reemplaçar. Substància resinosa segregada per un insecte. - 12. Al rev., regla. Vas rodó que serveix per a cuinar. - 13. Xarxa de filferro. Al rev., tros d'una superfície. - 14. Petita altura en un terreny. Consonants de sac. - 15. De moviments ràpids. - 16. Elevat en rang. - 17. Al rev., prefix que significa tres. - 18. Forma prefixada que denota que afecta a tots. - 19. Mol-lusc marí nacrat per dins. - 20. Femella que ha tingut fills. - 21. Irritació contra algú. - 22. Consonants de Node.

SOPA DE POBLES

Localitzeu, entre les lletres del requadre i llegint-les en qualsevol sentit, els noms de 20 pobles de la província de Girona, cadascun d'ells comença amb una lletra diferent de l'abecedari. Amb la resta de les lletres i en horitzontal llegireu també un vers de Salvador Albert.

L	A	A	G	U	L	L	A	N	A	F	L	S	O	R	D
E	E	P	L	A	M	A	R	D	I	V	E	E	T	L	L
E	S	R	A	E	L	S	T	R	O	M	A	R	T	L	U
Q	E	P	L	L	S	L	O	M	N	I	P	I	R	I	M
U	E	R	O	D	S	E	A	J	U	I	A	N	L	H	I
E	V	E	R	L	N	Q	S	G	U	E	P	Y	R	E	S
R	G	R	U	S	L	E	S	E	O	N	T	A	L	A	C
A	P	R	I	M	N	A	B	N	A	S	O	S	O	R	I
L	V	E	R	A	L	A	O	L	E	S	T	U	N	S	R
B	O	M	Ç	L	N	D	I	D	A	E	N	E	E	U	L
S	A	A	O	L	O	E	G	R	E	N	P	E	R	R	A
O	M	P	B	R	A	S	S	O	T	R	E	E	U	A	T
D	I	U	P	D	A	R	N	I	U	S	N	S	A	E	S
R	S	M	P	E	R	S	E	R	E	U	G	I	F	A	O
N	A	Ç	A	Q	U	E	M	O	R	I	N	T	S	E	H
C	E	S	L	A	T	A	L	L	A	D	A	P	E	R	A

L'anada a Andorra amb Mobilette

Era una nit càlida d'un estiu a punt d'acabar. Sis nois asseguts al bar «El Corsari», intentaven dominar un immens mapa de la geografia catalana. Els seus ulls estaven clavats al cim d'un nom d'un petit país pirinenc: El Principat d'Andorra. La distància del poble on ells estaven, el nostre poble, era de 275 km. Els hi havia entrat dins el seu cap una idea singular, potser una mica absurda, però real: anar a aquell país amb un medi restringit, anar a Andorra amb Mobilette.

Carregats amb 25-30 kg. cada un dels sis, amb paquets de les tendes, roba, reconvis, a les 5 de la matinada i a la Plaça del Monestir el dia 10 de setembre, es varen posar en camí. Al cim seu l'equip de pluja, i més al cim seu, l'aigua que queia despiatadament, intentant frustrar el viatge. Però ni l'aigua ni el vent ni

res, podia parar allò que s'havia transformat en una obsessió: Arribar a Andorra.

La primera aturada va ésser a Girona. Després de reüllar els paquets i adobar una avaria en el sistema d'enllumenat d'una de les màquines, vàrem seguir camí fins arribar a Banyoles, allà vàrem esmorzar i reposar un xic.

Una vegada passat Besalú i Castellfollit de la Roca, davant nostre ens esperava la primera gran dificultat de la ruta, la brutal pujada, que junt amb tancades corbes, comuniquen les ciutats d'Olot i Ripoll, amb una altitud màxima de 1.010 mt., i amb un desnivell pronunciat, apegantat pel pes i la mínima potència de les màquines. Lentament però continua, anaven pujant aquella agobiant costa. Paral·lelament i no progressivament, la tem-

peratura dels motors augmentava d'una forma alarmant.

Després de deixar enrera una embussada de carburador i una «perla», arribàrem al cim, proclamant tots plegats un crit d'alegria.

El descens va ésser còmode i agraït pels sobreescalfats motors de les màquines. L'arribada a Ripoll va ésser triomfal, la gent només feia que mirar, i per dins seu es devien preguntar com aquelles màquines petites i indefenses havien pogut atravesar aquella barrera natural, que la mateixa terra havia posat entre ells i nosaltres.

Sense entretenir-nos massa, vàrem seguir endavant. Passat Ripoll, paràrem a Ribas de Fresser. Sense voler-ho, tots ens fixàrem en un rètol plantat al marge de la carretera, desafiament, en aquells moments quasi gegant, «Tossas 1.800», ni més ni menys havia estat, era, el tall més fort i monòton.

Tots amb el cor encongit vàrem donar ànims a aquells petits monstres on anàvem muntats. Anàvem pujant lentament, però progressiva. A la meitat feiem l'única parada, per a dinar. Una vegada fet això, vàrem calcular uns 18 km. fins arribar al cim.

Al cap de tres quarts, conquistàvem allò, que des d'aquells moments, mai més oblidiàrem.

Si fins ara la velocitat mitja havia estat d'uns 40-45 km/h., baixant de Tosses per Alp i La Molina, arribàrem a fer puntes de 80 km/h., velocitat realment vertiginosa degut al fort, fortíssim, desnivell d'aquella suïcida baixada.

A les 5 de la tarda La Seu d'Urgell ens veié arribar. No vàrem ni parar, l'ansia d'arribar es feia patent, i era tanta que vàrem fer els 30 km. fins Andorra sense parar. Les màquines ho començaven a notar, la manca de gasolina ens va fer aturar 3 ó 4 vegades.

I de cop, el vàrem veure. Allà estava, majestuós, esperant-nos. El rètol d'Andorra va aparèixer davant els nostres ulls. Una carrera de crits d'alegria i rialles desenfadades es va succeir. Al cap de 13 hores de camí, a les sis de la tarda, trepitjàrem terra andorrana. El nostre somni, de dos anys enrera, s'havia fet realitat.

De Jordi Mayoral i Lluís Faz als seus companys de viatge.

MUNTANYISME BALAITOUS - 1981

El 8 d'agost de 1825 els cartògrafs i militants muntanyencs francesos, Peytier y Hossard, varen coronar per primera vegada el verge i ben definit cim del BALAITOUS de 3.151 m., seguint la llarga aresta que parteix del Petit Balaitous i que en record dels seus primers conqueridors porta el nom d'«Aresta PEYTIER-HOSSARD».

Amb gran estoïcisme (s'ha de tenir en compte l'època i per tant la manca d'equip) varen suportar vuit dies de mal temps dalt del cim, fins que no podent aguantar més, abandonaren tot l'instrumental cartogràfic i salvaron, amb molta sort, les seves vides.

Dies després PEYTIER va tornar a pujar i recuperà l'instrumental abandonat. La conquesta s'aquest cim va ésser, sens dubte, una de les principals gestes de la història del Pirineisme, degut a que la més fàcil via d'ascen-

sió, oferia i ofereix, una dificultat superior a la de caminar.

Ha passat més de segle i mig d'aquella important gesta pireneïsta i durant aquest temps han estat moltíssims els muntanyencs que han assolit el Pic de Balaitous per tots els seus costats, obrint noves vies d'escalada per la vessant de La Gelera de Les Neus, Cresta del Diable, Aresta Bondidier, la ja anomenada Aresta Peytier-Hossard, per la vessant d'«Arriuel» i per la Bretxa Latour.

Nosaltres que hem volgut també formar part d'aquesta inacabable llista anònima de muntanyencs que han pujat al cim del Balaitous, ens vàrem decidir de fer-ho per la Bretxa Latour.

Des de Sallent de Gállego (pirineu d'Osca) pugem molt carregats fins el refugi de Piedrafità (2.200 m.) on hi fem nit. Continuem pel Barranc de Respumoso, faldejant per sota l'aresta Bondidier i per sobre l'estanyet de Sclouseré, fins situar-nos al peu de la Bretxa Latour. Bon tros la pugem pel «Coulour» cobert de neu en bones condicions, fins a unes

clavilles fixes, on passem a la roca i mitjançant una petita i poc difícil escalada (11●) superem la Bretxa Latour. Tot seguit continuem per una ampla cresta fins el cim, arribant-hi a les 11'45 h. del 8 d'octubre 1981, havent sortit del refugi a les 7'15 h.

Aquí dalt, entre fortes ratxes de vent, contemplem a primer plànol la Cresta del Diable, els pics de l'Infern, Petit i Gran Fatxa, més llunyanament, els massissos del Vignamale i Mont Perdut i a l'altre vessant, molta part del Pirineu Francès on hi destaca, per la seva característica, el «Midi d'Ossue».

Durant el descans, menys cansador i més tranquil·litzador, ja que havíem aconseguit el nostre propòsit, les màquines de fotografiar anaven captant tots aquells bells i variadíssims paisatges i racons, per a portar-los en forma de dispositives cap a Sant Feliu.

Els components de la sortida han estat, Maura, Serrat, Benet, Faust i el jovenàs del grup Narcís Saubi.

CENTRE EXCURSIONISTA MONTCLAR
Secció d'Excursionisme

itineraris de natura

ITINERARI A PEDRALTA PER LA CASA NOVA

Anada: 1 hora 40 minuts.

Retorn: 1 hora 25 minuts.

Sortirem del Col·legi Gaziel i seguirem la carretera fins a la Casa Nova. Passada la Casa Nova trobarem l'encreuament de camins. Hi ha un indicador del centre excursionista Montclar.

Agafarem el camí de la dreta que ens portarà a Santa Escolàstica. És un camí que ofereix una panoràmica magnífica. Deixarem la casa de Santa Escolàstica a la dreta i sense deixar el camí, passarem per Can Miquel de Pau (casa en ruïnes) i tot seguir arribarem a Pedralta.

El retorn el farem per Can Rabell.

Quan deixarem Pedralta, tornarem a Santa Escolàstica i seguirem la carretera que baixa cap a Sant Feliu.

Trobarem, al peu de la carretera el mas de Can Gafarot i més avall el de Can Rabell i el camí que passa a ran de la casa i que ens portarà al lloc de sortida, col·legi Gaziel.

Si continuem la carretera, sense passar per Can Rabell, anirem a sortir a la carretera de Girona.

JAUME ESCORTELL

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ A *Es Corcó*

Nom

Cognoms

Carrer

N.º Pis Tel.

Població

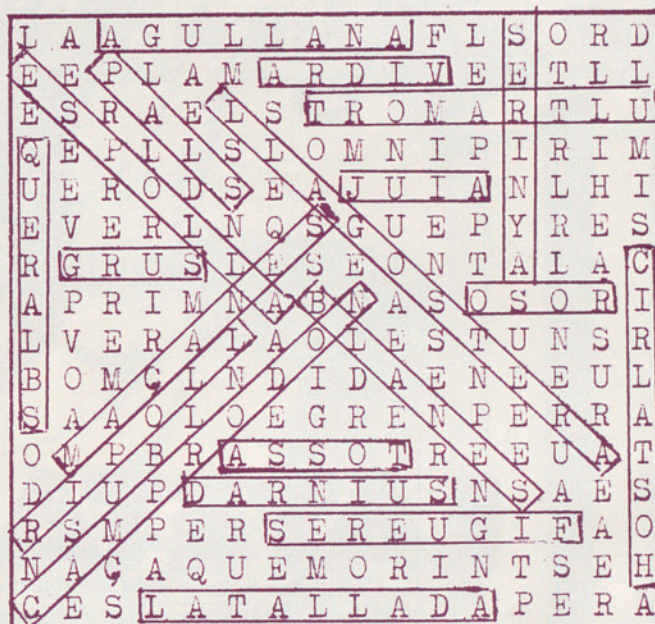
- Una subscripció anual (12 números) 1000 pessetes.
- Envieu aquesta butlleta a *Es Corcó*, carrer Sant Ramon, 65, Sant Feliu, i ja ens posarem en contacte amb vosaltres.

SOLUCIÓ

Horizontals. — 1. A. - 2. MMF. - 3. Muria. - 4. Cadolla. - 5. Baranatge. - 6. Amanir. Usar. Teix. Nòmina. - 7. Alis. abaT. Llac. Sard. - 8. Àpat. Ullal. Otra. - 9. Orinal. Alè. atimRE. - 10. Drac. Acars. Arna. - 11. Atàxia. acirtI.

Verticals. — 2. Ma. - 3. Ala. - 4. Nipó. - 5. Isard. - 6. Tira. - 7. Nat. - 8. Butxaca. - 9. Casa. - 10. Marabú. AI. - 11. Mudar. Laca. - 12. amroN. Olla. - 13. Filat. aerA. - 14. Altell. SC. - 15. Àgil. - 16. Exaltar. - 17. irT. - 18. Omni. - 19. Ostra. - 20. Mare. - 21. Ira. - 22. ND.

SOLUCIÓ

La flor de l'ametller
és el somni primer
de l'hivern que pressent la primavera.
És un somni de neu
alegre, però breu,
d'una esperança que, morint-se, espera.
Salvador Albert.

agenda

Ajuntament	32 04 12
Ambulàncies Creu Roja	32 08 59
Hospital Municipal	32 01 30
Policia Municipal	32 19 04
Comissaria de Policia	32 01 60
Guàrdia Civil	32 01 38
Bombers	32 08 59
Parada taxis	32 09 34
«Gas Costa Brava S.A.»	32 09 40
«Aguas Potables S.A.»	32 00 54
«S.A.R.F.A.»	32 11 87
«Compañía del Ferrocarril de San Feliu a Gerona»	32 05 26

tens problemes
amb l'alcohol?
necessites ajuda?

truca al

32 08 42

**ALCOHOLICS
ANONIMS**

LAYETANA, S.A.

COMPANYIA ESPANYOLA D'ASSEGURANCES

- Incendis
- Robo
- Combinada per a Comerços
- Combinada per a la Llar
- Combinada per a Comunitats
- Responsabilitat Civil
- Transports
- Embarcacions
- Vida
- Accidents Individuals
- Automòbils
- Vidres

Delegació a S. FELIU DE GUIXOLS

Ramon Gruartmoner Illa

Heriz, 26 / 28 - Telèfon 32 05 37

Delegació a PLATJA D'ARO

Gruartmoner-Gutiérrez

Edifici Banc de Madrid
Escala A, Entresol Porta 5
Telèfon 81 81 59